

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

2 2024
ročník XX.

Setkání cimbálových muzik

foto Kateřina Paulíková

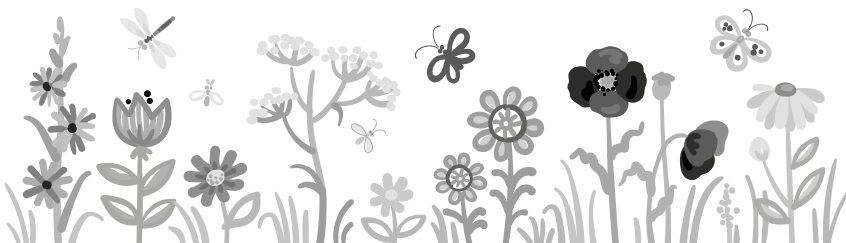
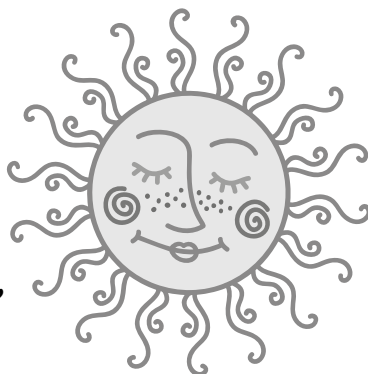
Titulní strana: foto Kateřina Paulíková

OBSAH

Slovo starosty	4	Rok s DH Šohájé z Lanžhota	41
Sadové úpravy – dendrologický průzkum	8	Držitelka titulu Mistr lidové výšivky	44
Výpis z usnesení ze zasedání zastupitelstva	9	O lanžhotském fotbalu trochu jinak	46
Společenská kronika	11	Cyklotoulky II	49
Kulturní akce	12	Podvečerní jízda	52
Férová snídaně v Lanžhotě	12	Co jsou to dvě kuželky rozdílu?	54
Novinky o dětských cimbálových muzikách	14	Oddíl basketbalu Lanžhot	55
Okénko farnosti	17	Ministerstvo částečně vyhovělo námitkám	57
Okénko regionu Podluží	20	Diskuse se senátory	59
Okénko školky	22	CHKO Soutok- Chcete hledat pravdu?	62
Okénko školy	24	CHKO Soutok - Kolik nás to bude stát?	64
Lanžhot	31	Chceme zde CHKO?	65
Požáry v roce 1850	33	„Soutok“ jako nekončící spirála	67
Vzpomínka na zábavy a hry dětí	34	Nedokonalost	69

Milé děti,

*přejeme vám krásné a pohodové
prázdniny plné sluníčka, pohody,
kamarádů a skvělých zážitků.*

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí přátelé,

asi největším tématem, které poslední dobou rozděluje Lanžhot na dva tábory, je snaha ministerstva životního prostředí vyhlásit na území soutoku Moravy a Dyje **CHKO**. Vedení obce má těžkou pozici, neboť v této otázce neexistuje u obyvatel jasně převažující názor. Jsou zde příznivci i odpůrci.

A tak nám nezbývá, než chtít po odbornících jasné argumenty a požadovat vysvětlení v otázkách, ve kterých panují u některých obavy.

Z pohledu samosprávy požadujeme za klíčové dodržování legislativy, podíl na správě území a faktor zodpovědnosti. Celý problém totiž tkví v tom, že není zcela zřejmé, kdo bude mít hlavní slovo při správě řešeného území. Zda to bude i nadále město, jak to vyplývá ze zákona o obcích, nebo agentura ochrany přírody. A vzhledem k tomu, že se jedná o tři čtvrtiny plochy našeho katastru, je to otázka kardinální.

Abyste si udělali obrázek sami, věnovali jsme tomuto tématu ve zpravodaji opět více prostoru.

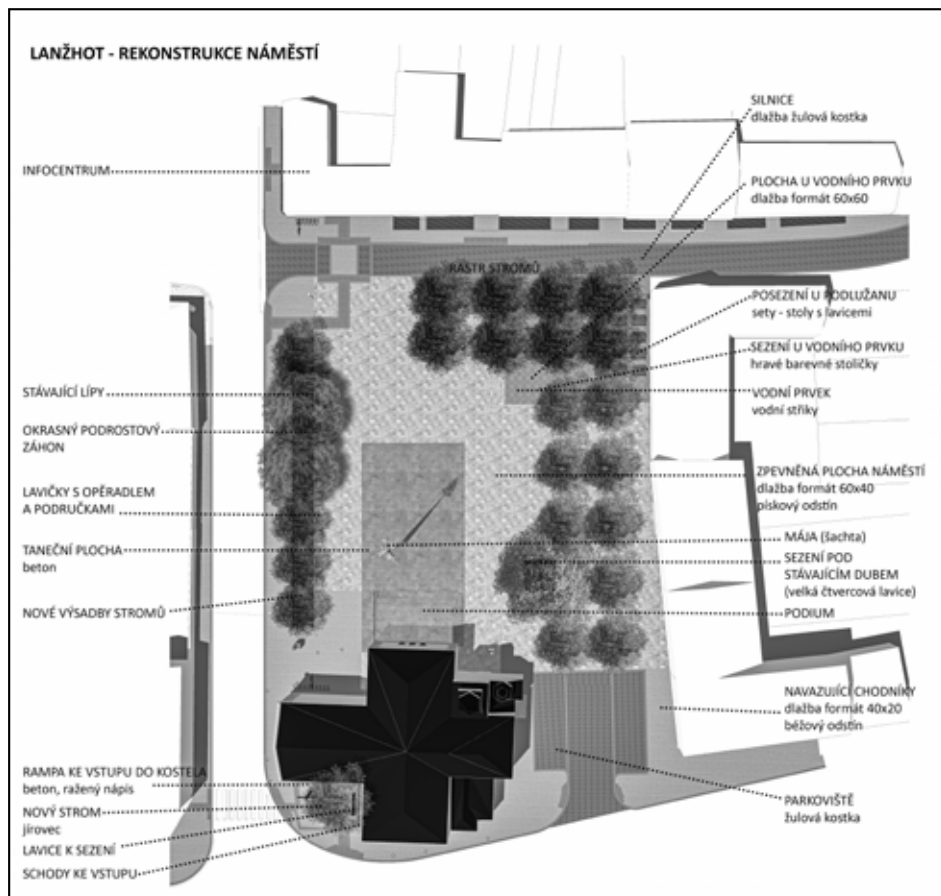
Dalším problémem, který nás trápí, je personální **situace na stavebním úřadě v Břeclavi**. Úřad trápí nedostatek specializovaných pracovníků, a tak se neúměrně prodloužila doba vyřízení žádostí. A nejen to. Někteří s jistou dávkou nejistoty vyhlíží změny ve stavebním zákoně, které vejdou brzy v platnost. I když zákonodárci tvrdí, že by se veškeré procesy měly tím zrychlit, uvedení do praxe bude taky chvíli trvat. Máme připraveno docela dost projektů

na realizaci, které však čekají na vyřízení stavebního povolení. Ať už to jsou stavby chodníku na ulici U Stadionu, pokračování druhé etapy chodníku v Luční ulici a za Pérákem nebo vyřizování povolení na přestavbu našeho náměstí. Tak uvidíme a jsme v očekávání.

Rád bych se pozastavil u projektu **modernizace našeho náměstí**. I když to na první pohled není vidět, jedná se o poměrně složitou stavbu skládající se z mnoha dílčích záležitostí, na kterých pracovalo poměrně dost odborníků různých profesí. Jedná se kupříkladu o nové vedení vody, kanalizace, rozvod elektrických sítí, veřejného osvětlení, řešení rozložení ploch, výběr povrchů, technických i dopravních věcí, mobiliáře i návrh zeleně atd. A to vše při nutnosti dodržování stále přísnějších technických i bezpečnostních norem.

Nedávno se na sociálních sítích rozpoutala debata o tom, že prý chceme vykácet veškeré stávající vzrostlé **stromy v tomto prostoru**. Až jsem při pročítání pomalu začal nabývat dojmu, že lepší by bylo nedělat vůbec nic! Mám ovšem za to, že zmodernizovat náměstí v Lanžhotě si přeje většina. Koneckonců se k tomu už mohli vyjádřit všichni. Na počátku záměru jsme si nechali vypracovat tři návrhy, které

byly vystaveny několik týdnů v knihovně. Sešlo se několik podnětů a zastupitelé vybrali neoptimálnější variantu. A to i při zachování možnosti stavět máju a pořádat hodové zábavy i další tradiční akce.

Výsledkem bude, že náměstí bude vypadat úplně jinak. Je známo, že každý strom má v zemi tak rozsáhlý kořenový systém, jak je rozsáhlá koruna. A pokud budeme pod ním kopat, bude se tak jako tak trápit a nemusí to přežít. Osobně je mi proti srsti kácení, ovšem vzrostlý strom nepřesadíš. A je pravou, že ty na náměstí už nejsou

v dobré kondici. Při každém větru padají staré větve na zaparkovaná vozidla a zodpovídáme i za bezpečnost chodců. Museli jsme k tomu dokonce nechat zpracovat dendrologický průzkum. Ostatně odborníci už delší dobu volají po výrazné obnově. Ty vysoké kaštiny u kostela měly jít k zemi už dřív. Vymínil jsem si, že je udržíme při životě alespoň do přestavby. Museli jsme je tedy výrazně redukovat a svázat řemeny, aby byla dodržena bezpečnost.

Abychom zkrátili dobu, kdy nové stromy dosáhnou plného vzrůstu, pokusili

jsme se splnit podmínky dotace na podporu výsadby zeleně ve veřejném prostoru. K naší radosti jsme podporu MŽP získali, takže díky tomu budeme moci sadit mnohem větší stromy, než jsme původně zamýšleli. Můžu tedy jasně prohlásit, že stromy na náměstí budou! A bude jich dokonce více než teď. Navíc není pravdou, že chceme pokácet všechny stromy. Některé zdravé stromy v zeleném pásu podél cesty k mé radosti zůstanou zachovány. A při výběru druhové skladby nových stromů bylo podmínkou, že i ty kaštiny zde budou, aby si mohli mužáci pod nimi zazpívat i v budoucnu! Ostatně, návrh výsadby projektovaly autorizované zahradní architektky s poměrně výrazným ekologickým citěním. Požádal jsem je zároveň o odborné vyjádření, které si můžete přečíst dále ve zpravodaji.

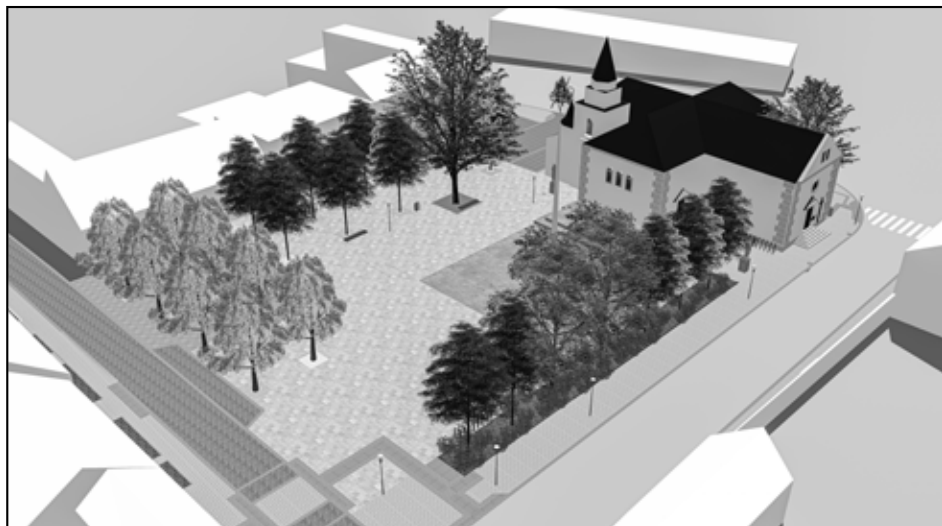
Ekologii chceme podpořit mimo jiné i tím, že na základě studie energetické koncepce chceme instalovat **fotovoltaické panely na střechy veřejných budov**. Při

blížejším průzkumu bylo zjištěno, že původní střecha radnice a zdravotního střediska není v ideálním stavu. Po domluvě s místními firmami jsme operativně provedli opravu střechy tak, aby na ní mohly být instalovány fotovoltaické panely. Vyrobená energie by měla výrazně snížit spotřebu elektrické energie provozu úřadu i zdravotního střediska.

Podobně máme záměr takto vybavit i další obecní budovy, jako například dům pro seniory. Přípravovaný projekt přístavby základní školy s tím samozřejmě počítá také.

V oblasti větších investic nám brání průtahy s vyřizováním námitek při dokončení **komplexních pozemkových úprav**. Je tomu tak například i v případě pokračování společného chodníku a cyklostezky do Kostic. Chtěli bychom jít Kostičanům naproti, ale nemůžeme, i když jsou projekty připravené.

Alespoň, že se podařilo dokončit **opravu tzv. staré cesty do Břeclavi**. Vzhledem

k tomu, že stát tzv. starou cestu do Břec-lavi vyřadil ze své evidence komunikací, nebyla šance se domoci opravy, i když byla v havarijním stavu. Mnozí se ptají, kdo to opravil. Ano, akce je výsledkem „diplomacie“ starosty s firmou Skanska, jako kompenzace za zvýšenou zátěž a poškození komunikací během stavební činnosti firmy v katastru Lanžhota. Město vyšlo firmě vstříc a poskytlo i prostor pro dočasné umístění materiálu během stavby železničního koridoru. Z mého pohledu by takhle měla vypadat ideálně spolupráce s firmami, které působí v našem regionu. Firmě Skanska bych zároveň chtěl tímto veřejně poděkovat za příkladnou spolupráci s městem.

V rámci informovanosti bych chtěl veřejně prohlásit, že pokud se někomu výrazně zvedla **daň z nemovitosti**, vezte, že se jednalo o zákonné zvýšení státu. Město Lanžhot koeficient neměnilo. Nechtěli jsme ještě více finančně zatížit naše občany.

I tak se budeme muset vyrovnat v budoucnu s **navyšováním poplatků obcí za**

likvidaci odpadů. Tento trend můžeme zbrzdít ještě výraznějším tříděním odpadů. Ovšem při debatě s ostatními starosty musím konstatovat, že Lanžhot si stojí v tomto ohledu docela dobře. Důležitou informací je i to, že od léta nám svoz bio popelnic bude zajišťovat jiná firma. Shodou okolností tatáž, která nám sváží i odpad komunální.

Dobře jsme na tom i v otázce hospodaření s veřejnými prostředky, což nám potvrdil i **auditor**. Jen, kdyby to stavební řízení netrvalo tak dlouho!

Na závěr mého povídání, bych vám rád připomenul, že starosta je tady pro vás, a pokud vás trápí něco z těch obecných záležitostí, neváhejte se zeptat. Lepší je si věci vysvětlit a vyříkat, než se nepochopit a nadávat.

Vážení a milí občané, blíží se doba letních dovolených, a tak všem hlavně přeji, abyste si užili volna a nabrali do dalšího počínání nových sil. A hlavně vše přežili ve zdraví! Ať se daří!

Váš starosta
Mgr. Ladislav Straka

Sadové úpravy – dendrologický průzkum

Studio Verde, krajinářský ateliér

Lanžhot náměstí

Kácení stromů je vždy velké téma, které budí emoce. Obzvlášť, když se jedná o stromy na náměstí, na které jsme byli zvyklí a v jejichž stínu jsme se v létě schovávali.

Stromy na lanžhotském náměstí nejsou ani památné, ani výjimečné svým věkem a až na jeden mladý dub nemají ani dlouhou perspektivu do budoucna. Jejich kořeny jsou zality betonem a nemají dostatek prostoru, proto na mnoha místech zvedají stávající dlažbu hledajíc vodu a vzduch. Koruny stromů prosychají a jsou nutné pravidelné zásahy arboristy. Jírovce jsou opatřeny dynamicou vazbou v koruně proti rozlomení. Jeden z nich má u paty kmene mokvající dutinu.

Nyní si představte, že chcete náměstí rekonstruovat, výškově i povrchově sjednotit a v rámci toho stávající dlažbu, beton a asfalt odbourat a odstranit. Výkopy budou zasahovat až do hloubky 70 cm, přičemž stávající stromy mají většinu kořenů při povrchu. Jaký zásah do kořenového systému stromů to bude a jak se to podepíše na jejich stabilitě a zdravotním stavu? Spadnou na někoho nebo poškodí cizí majetek? Kdo bude za rozhodnutí je s těmito riziky na náměstí ponechat zodpovědný? Následně vybudujete náměstí nové a za pár let za cenu zvýšených nákladů jej znovu rozkopete, abyste mohli nahradit stromy, které dožily (pokud do té doby na nikoho a na nic nespadly) a nahradili je novými.

Projektanti ve spolupráci s arboristou, entomologem a dle podmínek a doporučení Agentury ochrany přírody a krajiny a stavebního úřadu přistoupili k jinému řešení. Stávající stromy s dlouhodobější perspektivou ponechávají. Jedná se o dub letní a dvě lípy, které nyní rostou v travnatém pásu u silnice a stavební zásahy do jejich kořenového prostoru nebudou fatální. V rámci rekonstrukce náměstí je navržena injektáž a vylepšení podmínek v jejich kořenovém prostoru. Důsledně bude dbáno na ochranu stromů na staveništi.

13 neperspektivních stromů je káceno a nahrazeno 21 stromy novými. Ty jsou sázeny do prokořenitelných buněk spojených navzájem kořenovými mosty a vyplněnými speciálním substrátem. Nové stromy tak budou mít prostor pro kořeny a bude k nim sváděna dešťová voda ze zpevněných povrchů a střechy kostela. Konečná bilance je, že na náměstí bude o osm stromů více. Pokud o ně bude pečováno, budou mít dlouhou perspektivu dožití a plnění ekosystémových funkcí: poskytování stínu, ochlazování vzduchu, produkce kyslíku, zachytávání nečistot a prachu.

Stávající stromy by bylo možné zachovat, pokud bychom zachovali stávající stav náměstí, a to i tak jen za cenu opakujících se a čím dál nákladnějších zásahů do korun stromů.

Výpis z usnesení ze 7. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot

- Z/7/24/1** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje navržený program jednání.
- Z/7/24/2** Zastupitelstvo města Lanžhot určuje ověřovateli zápisu MgA. Ondřeje Chalupského a Ing. Dušana Petrlu a zapisovatelkou paní Annu Moučkovou.
- Z/7/24/3** Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí zprávu kontrolního výboru.
- Z/7/24/4** Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí plnění rozpočtu města Lanžhot k 31. 12. 2023 a k 29. 02. 2024.
- Z/7/24/5** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje rozpočtové opatření č. 1/2024.
- Z/7/24/6** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje dodatek č. 5 Zřizovací listiny Mateřské školy Lanžhot, příspěvková organizace, Komenského 202/2, 691 51 Lanžhot, kterým se svěruje majetek k hospodaření dle inventárních soupisů příspěvkové organizace k 31. 12. 2023.
- Z/7/24/7** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje dodatek č. 5 Zřizovací listiny Masarykovy základní školy Lanžhot, příspěvková organizace, Masarykova 730/22, 691 51 Lanžhot, kterým se svěruje majetek k hospodaření dle inventárních soupisů příspěvkové organizace k 31. 12. 2023.
- Z/7/24/8a** Zastupitelstvo města Lanžhot a) schvaluje prodej pozemku parc. č. 2619/277, druh pozemku – ostatní plocha, o výměře 69 m², zapsaného v katastru nemovitostí na LV č. 10001 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, do vlastnictví paní *** za cenu celkem 37.950 Kč;
- b) ukládá starostovi města Lanžhot vypracovat návrh smlouvy podle bodu a) tohoto usnesení, tuto smlouvu jménem města uzavřít a podat příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.
- Z/7/24/8 b** Zastupitelstvo města Lanžhot a) schvaluje prodej pozemku parc. č. 2619/278, druh pozemku – zahrada, o výměře 146 m², zapsaného v katastru nemovitostí na LV č. 10001 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot, do vlastnictví pana *** za cenu ve výši v místě a čase obvyklé celkem 80.300 Kč;
- b) ukládá starostovi města Lanžhot vypracovat návrh smlouvy podle bodu a) tohoto usnesení, tuto smlouvu jménem města uzavřít a podat příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.
- Z/7/24/8c** Zastupitelstvo města Lanžhot a) schvaluje tuto směnu pozemků:
- podíly ve výši id. 22/84 na pozemcích parc. č. 1609/196 (výměra podílu 97,95 m²) ostatní plocha, parc. č. 1609/197 (výměra podílu 112,10 m²)

ostatní plocha, parc. č. 1609/198 (výměra podílu 130,69 m²) a parc. č. 1609/200 (výměra podílu 385,26 m²) ostatní plocha, zapsaných na LV 4164 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav, dále pozemek parc. č. 1609/278 o výměře 726 m² ostatní plocha a pozemek oddělený GP č. zak. 2467-12/2024, vyhotoveným Ing. Janem Sůkalem, Za Kasárnami 3393/10, 690 02 Břeclav ze dne 28. 02. 2024 z pozemku parc. č. 1609/209 v GP nově označený parc. č. 1609/300 ostatní plocha o výměře 216 m² zapsané v katastru nemovitostí na LV č. 10001 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot převádí vlastník město Lanžhot do vlastnictví pana ***;

- podíly ve výši id. 62/84 na pozemcích parc. č. 1609/194 (výměra podílu 1093,12 m²) ostatní plocha, parc. č. 1609/195 (výměra podílu 28,79 m²) ostatní plocha a parc. č. 1609/199 (výměra podílu 22,14 m²) ostatní plocha, zapsané na LV 4164 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav, a pozemek oddělený GP č. zak. 2467-12/2024 vyhotoveným Ing. Janem Sůkalem, Za Kasárnami 3393/10, 690 02 Břeclav ze dne 28. 02. 2024 z pozemku parc. č. 1609/224 v GP nově označený parc. č. 1609/301 ostatní plocha o výměře 214 m² zapsaný v katastru nemovitostí na LV č. 4092 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot převádí vlastník *** do vlastnictví města Lanžhot; - dále je pan *** povinen doplatit rozdíl ve výměře směřovaných pozemků, tj. 309,95 m², v ceně ve výši v místě a času obvyklé celkem 123.980 Kč;

b) ukládá starostovi města Lanžhot vypracovat návrh smlouvy podle bodu a) tohoto usnesení, tuto smlouvu jménem města uzavřít a podat příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Z/7/24/8d Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje směnu pozemku města parc. č. 1609/268, druh pozemku – ostatní plocha, způsob využití – manipulační plocha o výměře 1438 m², který vznikne na základě GP č. 2467-12/2024 vypracovaného Ing. Janem Sůkalem ze dne 28. 02. 2024 sloučením z pozemků parc.č. 1609/268 a parc. č. 1609/267 zapsaných v katastru nemovitostí na LV č. 10001 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot za pozemky parc. č. 1609/236, druh pozemku – ostatní plocha, způsob využití – manipulační plocha o výměře 345 m² a parc. č. 1609/237, druh pozemku – ostatní plocha, způsob využití – jiná plocha, o výměře 1093 m² oba zapsané v katastru nemovitostí na LV č. 4153 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav pro obec a k. ú. Lanžhot pana ***.

Z/7/24/8e Zastupitelstvo města Lanžhot a) schvaluje odkup pozemků parc. č. 1609/146,

1609/147, 1625/6, 1724 / 368, zapsaných v katastru nemovitostí na LV č. 876 vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Břeclav, pro obec a k. ú. Lanžhot, od spoluvlastníků paní *** a pana *** za ceny ve výši v místě a čase obvyklé. Cena je 250 Kč/m² za pozemky parc. č. 1609/146, 1609/147, 1625/6, a 35 Kč/m za pozemek parc. č. 1724/368. Celková odkupní cena je 996.945 Kč, tzn. 498.472,50 Kč pro každého spoluvlastníka;

b) ukládá starostovi města Lanžhot vypracovat návrh smlouvy podle bodu a) tohoto usnesení, tuto smlouvu jménem města uzavřít a podat příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Společenská kronika

Martina Srhoľcová,
matrikářka

Narozené děti

Emma Vaculíková
Gabriela Bognárová
Albert Danda
Patrik Tomek
Kristian Václav Hřiba

Občany dožívající se významných životních výročí již nebudeme z důvodu zpřísněné ochrany osobních údajů uvádět. Pokud chcete, aby bylo zveřejněno jméno jubilanta, přineste, prosím, písemný souhlas na Městský úřad Lanžhot před uzavěrkou zpravodaje.

Za pochopení děkuji.

Úmrtí

Eduard Hanzlovič	60 let
Pavel Zrubec	54 let
Jaroslava Hudečková	79 let
Ludmila Hrnčířová	86 let
František Tuček	80 let
Ludmila Poláčková	87 let
Antonín Kračinger	85 let
Antonín Lenkovič	53 let
Stanislav Maděříč	67 let
Anna Uhrová	75 let

Kulturní akce

23. 6.	Dětský den na Ostředku
25. 6.	Výroční koncert ZUŠ
5. 7.	Hasičské závody
ČERVENEC	Letní kino
ČERVENEC/SRPEN	Klubové akce v kině
14. 7.	Krojový výlet
18. 8.	Zahrávání hodů
30. 8.	Koncert Michal Hruža
8. 9.	Blešák
11. 9.	Hody ve školce
13. 9.	Předhodoové zpívání
14. 9. - 17. 9.	Hody
21. 9. - 22. 9.	Hodky

Férová snídaně v Lanžhotě

Petra Blašíková

Slunce, deky a piknikové koše plné dobrot. Domácí pomazánky, termosky s kávou, čajem a kakaem, bábovky, či ovocný koláč. To vše si přinesli účastníci v sobotu 11. 5. 2024 na první ročník Férové snídaně v Lanžhotě.

Sešlo se zde téměř 50 lidí a společnou snídani z fairtradových nebo lokálních surovin dali najevo zájem o životy lidí, kteří pěstují naše potraviny.

Piknik zpestřil „stůl hojnosti“, na který mohl každý přispět nějakým jídlem či pitím nebo jen tak ochutnat od druhých. Na stole hojnosti byla například fairtradová

káva, jednohubky, domácí buchty a velký úspěch sklidila kombucha. Obohacením akce byl i rostlinný swap neboli výměna rostlin. K mání zdarma donesli účastníci různé bylinky, ostružinu, močyni, šerfík, ale také pokojovou květinu trnovou korunu a další. Nechyběly ani sportovní aktivity pro rodiny a celé dopoledne pak zpříje-

mňovala pohodová hudba skupiny Lenka v Davu.

Tato akce se koná vždy druhou květnovou sobotu na Světový den pro fair trade, který je věnován spravedlivému obchodu. Fairtrade je obchod založený na partnerství. Fairtrade je certifikace, jejímž smyslem je poskytnout pěstitelům, zaměstnancům a pracovníkům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pěstitelé a zaměstnanci dostávají v rámci systému Fairtrade za své kakao, kávu nebo jiné komodity výkupní cenu, která odpovídá nákladům na pěstování či výrobu a zároveň umožňuje důstojné živobytí. Fairtrade

znamená spravedlivější obchodní podmínky, dodržování lidských a pracovních práv a šetrnost k životnímu prostředí.

Letos tento komunitní piknik na podporu pěstitelů ve světě uspořádali dobrovolníci celkem na více než 140 místech České republiky. Férové snídaně se pořádají celorepublikově od roku 2011. Na akcích se dosud setkala a posnídalo zde na podporu pěstitelů přes 59 000 účastníků.

foto Kateřina Paulíková

Novinky o dětských címbálových muzikách v Lanžhotě

Jan Omasta

Představovat Dětskou címbálovou muziku z Lanžhota by bylo čtenářům zpravodaje zbytečné. Pozornější z vás si jistě povšimli množného čísla v názvu tohoto článku. A to už za pozornost stojí. Ke „starší muzice“ totiž letos přibyla i „Dětská címbálečka z Lanžhota“.

Od ledna 2024 se mladší žáci Základní umělecké školy Břeclav z Lanžhota scházejí pod vedením Jana Omasty a „hrají si na címbálku“. Vznikla nám tak „hudební přípravek“, kde se děti učí hlavně zpívat a sehrávat se spolu. Cílem je dětem k nutnému, a ne vždy zábavnému cvičení hry na nástroj přidat i tu lepší stránku

věci, kdy můžou s kamarády muzicírovat. Houslisty připravuje Klára Vojáčková, flétny Richard Pavlík, címbál Kristýna Doláková a klarinet na ZUŠ Velké Bílovice Palo Hoďa. Muzika zatím není co do nástrojového obsazení kompletní, ale to dětem v muzicírování nebrání. A pokud by se chtěl někdo další přidat, určitě je vítaný!

První vystoupení si címbálečka odbyla na historicky prvním „Setkání dětských címbálových muzik v Lanžhotě“ 7. 4. 2024. Letní počasí první dubnové neděle umožnilo přesunout tento koncert z lanžhotského kina do dvora Městského muzea. To se ukázalo jako jedním z klíčo-

vých faktorů úspěchu celé akce. Geniální prostor dvora muzea nabídl potřebné zázemí a příjemné prostředí pro vystoupení pěti dětských cimbálových muzik.

Pozvání domácí Dětské cimbálové muziky z Lanžhota přijala CM Remíz ze Starého Poddvorova, CM ZUŠ Velké Bílovice a CM Duběnka Hodonín. Pátou muzikou byla již zmíněná lanžhotská cimbálečka. Jejich vystoupení jako „předkapely“ bylo překvapením odpoledne a pro děti zároveň premiérovým vystoupením. Přes prvotní trému to vše zvládli na výbornou. Každá z muzik předvedla něco ze svého umění a potvrdilo se rčení, že „Není dobrých a špatných muzik, jenom je každá jiná a všechny jsou výborné.“ Po skončení programu se děti dokonce pustily do společného muzicírování. Toho se nezalekly, přestože je to pro začínající muzikanty vždy náročné.

Cíle setkání byly naplněny beze zbytku. Dětem (kterých vystupovalo 48!) byly připraveny podmínky pro vzájemné setkávání, společné hraní a vystupování bez mnohdy svazujících pódii či mikrofonů. Muzika by měla člověka především bavit a pomoci mu navazovat přátelství. Jenom tak se z ní může stát „koníček na celý život“. Spokojené a početné publikum, ať už domácí či přespolní, je už jenom pomyslnou třešinkou na dortu. Poděkování patří v první řadě všem účinkujícím a jejich vedoucím za práci, kterou s dětmi odvádějí. Dále také rodičům, kteří děti k muzice vedou, a v neposlední řadě také všem příznivcům lidové muziky, bez kterých by celé toto snažení nedávalo smysl.

Týden po setkání muzik si starší muzika odbyla premiéru hned trojnásobnou! Poprvé hráli mimo Podluží – přesněji na

Hanáckém Slovácku, poprvé v krojích a poprvé jako doprovodná muzika „dospělého tanečního souboru“. Ve Velkých Bílovicích vystoupili na slavnostním programu k 75. výročí založení slováckého krúžku Hrozen a doprovodili stávající taneční skupinu krúžku, kterou po generační obměně tvoří převážně žáci 9. tříd. Ve Zpravodaji města Velké Bílovice 2/2024 stojí: „Velikým překvapením programu byla dětská cimbálová muzika z Lanžhota, která skvěle zahrála a doprovodila i samotný krúžek.“

Tradičnímu koncertu ke Dni matek, na kterém si před dvěma lety starší muzika odbyla premiéru, patřila druhá neděle v květnu. Spolu s dětmi z mateřské školy, základní školy a sboru Elley a dechovou hudbou Šohaji zde vystoupily obě muziky.

V době redakční uzávěrky zpravodaje se starší muzika připravuje na další, tentokrát dvojnásobnou premiéru. Bude to zahraniční zájezd na Slovensko spolu s Ženským sborem z Lanžhota, který muzika doprovodí na setkání pěveckých sborů v Senici a týden poté i na Jarním zpívání ženských sborů u nás v Lanžhotě.

Do konce školního roku muziky ještě čekají vystoupení v rámci ZUŠ Open v Břeclavi, přehlídky dětských cimbálových muzik v Mikulově, tradičního Blešáku v ZŠ Lanžhot a výročního koncertu ZUŠ Břeclav.

Přejme dětem, aby je muzicírování bavilo a aby se do budoucna dětským muzikám v Lanžhotě jenom dařilo!

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Kouzelné Toskánsko

Karel Janoušek

Skončilo chladné, často nepříjemné počasí a my už se těšíme na léto, na čas prázdnin a dovolených. Se skupinou farníků z Valtic a Hlohovce jsme začátkem května z této situace něco málo prožili. Vyrazili jsme na dlouho plánovanou cestu do Itálie do oblasti, která patří k té nejnavštěvovanější, totiž do Toskánska, do kraje renesančních umělců a špičkových vín. I když naše cestování nebylo dlouhé, stálo to rozhodně za to.

Naše první zastavení bylo v Padově. Byla neděle a město bylo plné jak turistů, tak i domácích, kteří si vyšli na odpolední procházku. Dlouho jsme se nezdrželi. Stačila nám krátká prohlídka dvou nejvýznamnějších památek, a to baziliky sv. Antonína a sv. Justiny. Monumenty, jejichž velikost skutečně překvapí. To, co mne osobně nejvíce lákalo, bylo uvidět relikvii

sv. Lukáše evangelisty. Bazilika sv. Antonína vlastní celou kostru tohoto světce, chybí pouze lebka. Tu „odnesl“ Karel IV. a je uložena mezi poklady pražské katedrály.

Šikmá věž v Pise

Kostel Panny Marie ve Florencii

Z Padovy jsme spěchali na ubytování v okolí Pisy. Dříve však než jsme si mohli prohlédnout šikmou věž, zavítali jsme do často opomíjeného, ale kouzelného městečka Lucca. Město obklopené vysokými hradbami, s úzkými uličkami a poměrně málo turisty. To se však brzy mělo změnit. Hned další lokalita, město Pisa, nás překvapila množstvím návštěvníků, a to jsme měli navštívit teprve mnohem exponovanější místa. Davy turistů zaplavily celé náměstí Zázraků i s příchozími uličkami, takže bylo obtížné, kvůli strkanici, si stavby v klidu vyfotit. I přes velké množství lidí mne překvapila okolní čistota i možnost

odpočívat na okolním upraveném trávníku. Na jiných, turisty navštěvovaných, místech to už bylo jiné.

Další den nám otevřel možnost navštívit srdce Toskánska, Florencii. Když jsem upozornil na hodně návštěvníků v Pise, tak oproti Florencii to nebylo vůbec nic. Tam nebylo skutečně k hnutí, a navíc nás překvapil déšť, takže renesanční romantika byla tatam. Najít místo v restauraci nebo v baru na cappuccino bylo nemožné. Navštívit místní galerie bylo možné, ale jen s předem zamluvenými lístky. My jsme však na celodenní návštěvu galerií stej-

ně neměli čas. Takže možná někdy jindy. Rozloučili jsme tedy s Michelangelovým Davidem a Florencií, s nadějí na opakovanou návštěvu s delším časovým prostorem.

Teprve další dny nám otevřely prostor s krásou toskánské krajiny tak, jak ji většinou známe. Rozlehlá zvlněná krajina se štíhlými řadami cypřišů, vedoucími k usedlostem na vrcholku kopce. Většinou jsou však opuštěné, jelikož dnes lidé dávají přednost ruchu města před tichem a pohodou. Nevím, kdo obhospodařuje tamní

vinice, ze kterých pochází skvělé víno, které známe většinou pod značkou Chianti.

Další místa a městečka, která stojí za to navštívit, jsou už zcela jiného charakteru. Jsou vystavěná na kopcích s úzkými uličkami, krásnými zákoutími a malými náměstími, na kterých jsou umístěny stolky se slunečníky, lákajícími turisty na sklenku vína nebo na dobrou, či spíše skvělou kávu. Kdo rád fotografuje, najde zde spoustu nádherných zákoutí a míst, která na vás dýchnou dávnými časy. Každý kostelík, i ten nejmenší zdobí půvabný renesanční portál a uvnitř plátna mistrů té doby.

Vrcholem naší cesty byla dvě místa, o kterých se někteří lidé vyjadřují hrubě v tom smyslu, že jsou „profláklá“. Ano, jsou to místa světozně velmi známá nejen proto, že mají své historické kouzlo. Stačí říct San Gimignano, Montepulciano a Volterra, aby na vás dýchl středověk. Jestli zde ve středověku žilo jen málo obyvatel, dnes turisté tato místa zaplaví tak, že pro jejich množství si místní atmosféru nevychutnáte. Ale návštěva tady se vyplácí už jen pro pořízení několika fotografií, které jedinečnou atmosféru budou připomínat.

Těžko jsme se s těmito místy loučili. Příště bude nutné přijet v době, kdy návštěvnost zde není tak vysoká a bude možné projít poctivě muzea, a ne pouze rychle prohlédnout města.

Ještě na závěr připomenu místa kouzelného Toskánska – Lucca, Pisa, Florencie, Volterra, Arezzo, Pienza, a především Abbazia di Sant'Antimo, kterou dle legendy založil dokonce sám velký císař Karel Veliký.

San Gimignano a okolí

REGION PODLUŽÍ

Okénko regionu

Klimatický den v Brně

Marcela Jakubíčková

Netradiční den zažili zástupci členských obcí Regionu Podluží společně s MAS Jižní Slovácko v rámci Klimatického kurzu v prostorách vzdělávacího centra Otevřená zahrada v Brně dne 9. dubna 2024.

Klimatický den byl připraven ve spolupráci organizací Člověk v tísni a Nadace Partnerství jako aktivita mezinárodního klimatického vzdělávacího projektu EUKI ELCA.

Témata kurzu byla:

- Dopady změny klimatu
- Přehled technologií adaptačních opatření
- Příklady řešení modelového území
- Beseda o příkladech dobré praxe

Přínosem pro všechny byla praktická ukázka adaptačních opatření. V zastavěném území se jedná např. o návrhy a revitalizace sídelní zeleně, parky, veřejná prostranství využívající prvky modrozelené infrastruktury, zelené střechy, propustné povrchy atd. Ve volné krajině se jedná o krajinářské úpravy, výsadby alejí, obnovu polních cest, vodohospodářské projekty (rybníky, malé vodní nádrže, terénní úpravy) k zadržování vody apod.

V mitigačních opatřeních to byly ukázky: opatření na obecních budovách (vý-

měna zdrojů tepla, úsporná opatření na obálkách budov, obnovitelné zdroje energií, komunitní energetika), opatření na veřejném osvětlení, opatření k dopravě.

Na závěr vzdělávacího kurzu se uskutečnila prohlídka budovy Otevřené zahrady a jejího okolí, kde jsou instalovány a provozovány moderní technologie zaměřené na úsporná opatření provozu budov a veřejných prostor.

Během prohlídky jsme viděli:

- několik typů zelených střech
- akumulační nádrž na dešťovou vodu a její využívání v rámci budovy
- přírodní jezírko pro čištění šedých odpadních vod z budovy
- zařízení pro úsporu spotřeby pitné vody v budově
- energeticky pasivní budovu vytápěnou a chlazenou pomocí souboru tepelných čerpadel
- vzduchotechniku s rekuperací tepla
- fotovoltaickou střešní elektrárnu i solárně-termické panely pro ohřev vody
- komunitní zahradu
- výukové prvky na téma hospodaření s dešťovou vodou a hospodaření s energiemi v budovách.

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Velikonoční dopoledne

Martina Buchtelová

V krásném barevném velikonočním týdnu jsme se vydali po stopách malého velikonočního zajíčka. Pro děti během dopoledne byla připravená zajíčkova cesta, kde se děti seznámily s nejrůznějšími ve-

likonočními tradicemi. Vyzkoušely si ple-tení pomlázky, rapotaly, řehtaly, vytvořily si velikonoční vajíčka a na konci je čekalo velikonoční bludiště s odměnou v podobě kinder vajíčka.

foto archiv MŠ

Den matek

Martina Dobrucká

Letos jsme vzdali poctu všem mamin-kám 12. 5. 2024 na druhou květnou nedě-li, kdy město Lanžhot organizovalo Den matek ve zdejším muzeu. Program byl pestrý a zpríjemnili jsme ho i my s dětmi MŠ. Zúčastnily se ho děti předškolního věku ze třídy Palouk i menší děti z tříd Pohádka a Džungle v doprovodu svých

třídních paní učitelek. Děti si pro radost svých maminek připravily různé písničky a básničku. K radosti nám přispělo i slu-nečné počasí, při kterém jsme si program mohli všichni společně užít s různými nabídkami výborných dezertů a nápojů. Na památku si děti po vystoupení udělaly před muzeem společnou fotografii, která jim bude připomínat tento slavnostní den.

foto Kateřina Paulíková

Čarodějnický slet

Michaela Brbúchová

Po delší odmlce se Mateřská škola v Lanžhotě rozhodla opět probudit všechny čarodějky a čaroděje a uspořádala slet těchto krásných „osobností“.

V úterý 30. dubna se všichni slétli na areál Sokolské a za slunného, mírně větrného počasí se zapojili do plnění her, soutěží, věštění, vaření lektvarů, čarodějnických stezek a dalších kouzelných aktivit. Na závěr zatančily paní učitelky překrásný secvičený čarodějnický tanec, který se dětem tolik líbil, že ihned požadovaly vlastní účast a tanec se během chvilky naučily. Poté bylo nutno doplnit energii v podobě opečených špekáčků, limonád a skvělých dezertů.

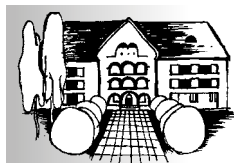
Celá akce byla zakončena volnou diskotékou pro děti s hojnou účastí.

Mateřská škola velmi děkuje všem, kteří pomáhali s přípravami a realizací této vydařené akce, a především všem zúčastněným za zájem a vytvoření skvělé atmosféry.

Těšíme se na slétnutí v roce 2025!

foto Alena Osičková

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA LANŽHOT *Okénko školy*

tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

f Masarykova základní škola Lanžhot

f Knihovnička MZŠ Lanžhot

f Klubko News

Ohlédnutí za jarními dny ve škole

Eva Klvaňová

S jarními dny přichází nová energie a radost, proto se na následujících řádcích dozvíte něco o úspěšných a vydařených akcích, které se nám podařilo uskutečnit. Dočtete se, jak tvořiví naši žáci jsou. Reportáže a krátké články připravila redakce školního časopisu Klubko.

Březen

Už od září se skupina žákyň naší školy pod vedením pana učitele Šumbery pracovala na projektu Příběhy našich sousedů, který pořádá neziskové organizace Post Bellum. Úkolem je vyzpovídat pamětníky z blízkého okolí, natočit jejich vzpomínky,

a nakonec vytvořit reportáž, či dokument. Naše zákyně oslovily paní Marii Petrlovou, která jim vyprávěla o osudu její rodiny v době komunistického režimu. Dívky zpracovaly její vyprávění do prezentace a tu společně představily v břelavské synagoze. Do projektu se zapojilo několik škol z Břelavska. Všechny příběhy byly moc působivé, naší prezentaci se dostaly velmi pozitivní ohlasy a děvčata měla radost, že se mohla tohoto známého a výjimečného projektu zúčastnit.

The English song / The English poem. Pod tímto názvem se uskutečnila školní soutěž talentovaných žáků ve zpěvu, tvorbě básní a uměleckém přednesu v anglickém jazyce. Do pěvecké soutěže se za-

pojili hlavně žáci nižších ročníků, v níž s přehledem zvítězil Jakub Machala (4.B). Naopak básním se věnovali převážně žáci druhého stupně. V uměleckém přednesu obsadil první místo Simon Chauvin (6.A) před Annou Švástovou (9.B), třetí místo patřilo Janě Omastové (6.A). V kategorii autorská tvorba básní v angličtině zvítězil Erik Oravec (8.A), druhé místo získal Bronislav Šuta (8.B) a třetí místo obsadila Magdaléna Helešicová (8.A). Vytvořit báseň v angličtině, která se rýmuje, není vůbec jednoduché. Navíc měli soutěžící za úkol svojí tvorbou

připomenout ochranu životního prostředí, oslavit příchod jara nebo zdůraznit význam přírody pro člověka. Autoři těchto básní se jako první zapojili do oslav Dne Země. Zveřejňujeme vítězné básně.

Peace in Nature

(Erik Oravec 8.A)

*Underneath the canopy
the forest whispers low,
mountains touch the sky
in a majestic show.
Rivers winding freely,
through valleys and plains,
nature's song surrounds us
in its gentle refrain.*

*Sunrise paints the sky,
in hues of gold and rose,
moonlight casts its spell,
as the evening grows.
Fields alive with life,
in every vibrant hue,
in nature's grandeur,
we find the peace anew.*

Nature

(Bronislav Šuta 8.B)

*The rivers flow,
the mountains rise,
Underneath
the endless skies.
Birds in flight
and flowers bloom,
In nature's grand
and endless room.*

Nature

(Magda Helešicová 8.A)

*The nature is so beautiful,
birds are singing their happy songs.
Animals are running through the forest
and the flowers smell beautiful.
The wind blows the scent of nature
even to us, the scent smell so nice
and always different.
The difference is magical.
This is the nature, the magical mystery.*

*The nature the mystery of life:
oceans, seas, lakes, rivers.
The mystery of safe,
everything is so beautiful,
even the secret of this
and some secrets are invisible.
That is the mystery on life on Earth.*

O příchodu jara složili žáci básničky také v českém jazyce.

Jaro

(J. Uher, I. Švirgová 9.B)

Jarní čas už je tady,
stromy a kytky rozkvétají.
Teplo už začíná,
jaro venku ožívá.

Ptáčci slunci zpívají,
jaro už z dálky volají.
Sluneční paprsky květy oživují,
včelky a čmeláci ze skrýše vylézají.

Zelená barva všude je,
teplo, veselo a živo je.
Lidé jsou šťastní a veselí,
jaro a život oslavují.

Z radostí si prozpěvují,
lásku a mír nám přejí.
Jaro nám rychle nabíhá
a lásky čas začíná.

Jaro

(A. Uher, T. Bartoš, M. Billa, V. Uher 9.B)

Jaro, to je krásný ráj,
rozkvétá nám země, kraj.
Počasí nám pěkně přeje,
sluníčko nás hezky hřeje.

Doma máme velký dub,
pod ním roste plno hub.
Každé ráno je sbíráme,
pak si na nich pochutnáme.
Smaženici máme rádi,
jíme ji tu s kamarády.
Ptáčci při tom zpívají
a kamarádi snídají.

Jaro

(Kateřina Feketová 9.A)

Všechno už se probouzí,
všechno kvete zas a zas,
venku se teď procházím,
zpět je ten krásný čas.

Jaro
(Adam Koriták 9.A)

Jaro, jaro už se blíží,
příroda už nám zas sílí.
Jaro teď přichází k nám,
už se budu starat sám
o své kvítí na zahradě.

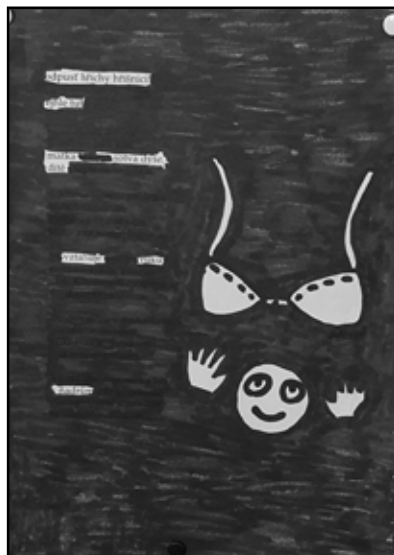
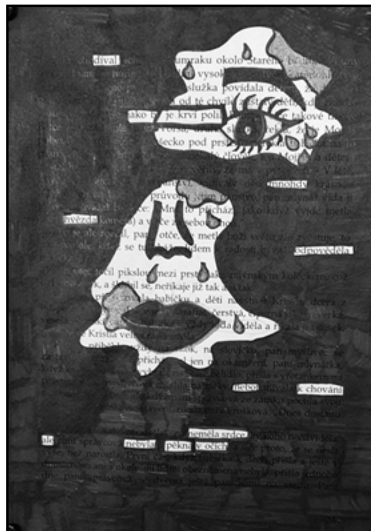
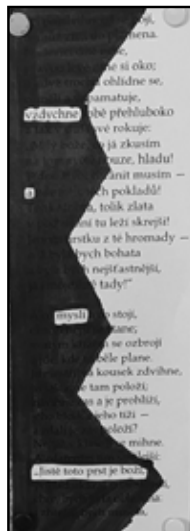
Jaro

(A. Švástová, M. Čechová 9.B)

Je tu jaro zas
a s ním ten krásný čas.
Jaro, Jaro, Jaro,
kde se nám tu vzalo?

A stromy plné květů
ukazují se světu
ve své velkolepé nádheře
a nezapomeňme na keře!

Žáci devátých ročníků ve výtvarné výchově pod vedením paní učitelky Líbalové propojili literaturu a výtvarné umění a vyzkoušeli si blackout poezii. Je to forma poezie, která využívá existující text a vybírá z něj určitá slova nebo fráze, aby vytvořila nový významový kontext. Zbytek textu je černě zabarven (blackout), takže celý původní text se stává součástí nového díla. Černé zatemnění slov vytváří nový smysl, často s důrazem na emocionální nebo tematické prvky původního textu. Je to způsob, jakým lze převést existující texty do nových forem vyjádření a interpretace.

Duben

Po dlouhých měsících příprav a studia se žáci a žákyně devátých tříd, ale i několik žáků z 5. třídy, ve dvou dnech zúčastnili přijímacích zkoušek na střední školy.

Příprava byla náročná a studenti prokázali svůj zájem a odhodlání věnováním se studiu a zlepšováním svých dovedností. Po absolvování zkoušek přišlo období čekání na výsledky a rozhodnutí o přijetí na jed-

notlivé střední školy. Toto období bylo pro žáky i jejich rodiny napjaté, avšak zároveň nabízelo příležitost k reflexi.

V časopise Klubko se někteří podělili o své zkušenosti: Bylo to hodně divné, už jen ten pocit, že vejdete do třídy plné cizích lidí a nikoho neznáte, mi přišel stresující a přijímačky byly těžké, aspoň podle mě. Ponaučení bych z toho vyvodila: nestresovat. Já jsem kvůli stresu pár věcí pokazila. (IŠ)

V pátek mi testy přišly lehčí než v pondělí. Kdybych mohl něco změnit, určitě bych víc opakoval a zkoušel CERMAT testy. (JU)

Přijímačky byly v pohodě. Nejhorší byl stres, který nás dokázal rozhodit i u cvičení, která bychom normálně zvládli. Lepší bylo pondělí, protože už jsem věděla do čeho jdu. Takže, budoucí deváťáci, nestresujte se a nepřehánějte přípravu, dá se to v pohodě zvládnout. (EH)

První den mi přišla lepší čeština. Matematika byla lepší den druhý, ale ani ten první nebyla zase tak těžká. Budoucím deváťákům bych radila, ať se začnou připravovat už alespoň v prosinci. (KČ)

Trochu předběhneme čas a v době uzávěrky zpravodaje už můžeme odtajnit, jak přijímací řízení na střední školy dopadlo. V 9. ročníku máme 30 žáků, kteří v červnu ukončí povinnou školní docházku. Do

učebních oborů nastoupí 8 žáků a 22 žáků bude pokračovat v maturitních oborech. Na víceleté gymnázium odcházejí tři žáci.

Každoročně se 22. dubna lidé po celém světě spojují pro jednu společnou věc: pro naši Zemi. Tento den, známý jako Den Země, si připomínáme potřebu ochrany a oslavy naší jedinečné planety. Ve školách se tato událost často probíhá tematické hodiny a projekty. Samozřejmě jsme se připojili i na naší škole. Například v 8.A se žáci mimo jiné zamysleli nad tím, co vše nám naše planeta dává a jak na ni dopadá lidská činnost. Jedním z výstupů této hodiny byl vzkaz Zemi.

Milá Země, doufám, že se ti daří líp. Víím, že jsi kvůli nám lidem znečišťována, vody je kvůli nám málo. A ještě to globální oteplování. Ale neboj, hodně lidem na tobě záleží a snaží se vše zlepšit. Dokonce pro tebe udělali svátek. Nazývá se Den Země. Také se snaží být ekologičtější. Třeba využívají elektřinu z obnovitelných zdrojů, třídí odpad a snaží se neplýtvat. Víím, že to už nikdy nebude tak jako předtím, když jsme tu my lidé nebyli, ale myslím, že se budeme všichni snažit o co nejlepší budoucnost. (AR)

Milá Země, děkujeme ti, že jsi nám dala život a že jsi obyvatelná. Nejsi ani moc blízko, ani moc daleko od Slunce. Máš

atmosféru, kterou nás chráníš, a dostatek kyslíku, abychom mohli dýchat. Děkuji ti obzvláště za přírodu: krásné lesy,

TŘÍDA	4LETÝ OBOR S MATURITOU	UČEBNÍ OBOR
9.A	10	6
9.B	12	2

louky plné květin, majestátní hory a úrodnou půdu. (LCH)

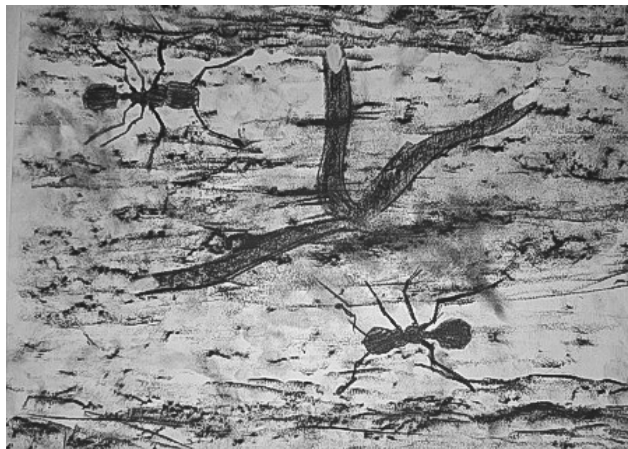
Milá Země, děkuji ti, že jsi nám dala život a vše, co jsme na tobě mohli vybudovat. Můžu ti slíbit, že se budu, co nejvíce snažit ti pomoci, například recyklací a tříděním odpadu. I když je nás málo, kteří si tě váží, i menší pomoc pomůže. (JZ)

Milá Země, chtěly bychom ti vzkázat, jak moc tě máme rády a poděkovat ti za to, že tu můžeme být. Vážíme si tvé obětavosti a laskavosti. Doufáme, že tu spolu budeme

ještě mnoho let a překonáme všechny přítomné překážky, aby si tě mohly užít i naše děti. (VB, ZJ, SK)

Jak Den Země viděli žáci v hodinách výtvarné výchovy můžete vidět na obrázcích žáků 5. a 6. ročníku, kteří tvořili na témata: Co žije pod kůrou, Jak klíčí strom a Hmyz.

Více činností a projektů ke Dni Země najdete na facebooku školy.

V rámci hodiny literatury si žáci 8.B zahráli na moderní básníky. Inspirovali se dílem Samohlásky od francouzského básníka Arthura Rimbauda a pokusili se vytvořit báseň podobnou.

- jako pyramida, která se tyčí nad pouští.
- jako trojúhelník, který jsem nakreslil v geometrii.
- jako kužel na silnici, který jsem přejel.

- jako vidle, kterými se obrací seno.
- jako hřeben, kterým si češu vlasy po ránu.
- jako hrábě, kterými jsem shrabal listí.

- je pro fixy, kterých nemáme ve třídě nikdy dost.
- jako maják na rozbouřeném moři.
- jako raketa vystřelující do noci na silvestra.

- jako rybník, ve kterém se třpytí odraz hvězd.
- jako blyskavé náušnice naší učitelky.
- je kolo od našeho auta.

- jako okno, kterým se dívám na krásy tohoto města.
- je jako úsměv, který na sobě nemám.
- je magnet, který mě přitahuje.

Lanžhot

Originální rukopis PhDr. Josefa Folprechta, majetek Dr. R. Gostofa, opsal Vítek Pyskatý v Lanžhotě v roce 1961, z domácí knihovny Josefa Jožulky Uhra, věnováno do archivu Města Lanžhot.

Pár slov o autorovi

Na našem Podluží dobře známý národopisný pracovník Dr. Josef Folprecht, ministerský rada v. v., se narodil 6. dubna 1879 v Lanžhotě jako syn zasloužilého nadučitele Eduarda Folprechta. Studoval Gymnázium v Uherském Hradišti, filozofii studoval nejdříve na univerzitě pražské, pak na Sorbonně v Paříži. Po ukončení studií se stal profesorem na Gymnáziu v Plzni, později v Praze ve Vršovicích. (Více o autorovi najdete ve zpravodaji 1/2019 na str. 37.)

Josef Folprecht zůstává věrný své rodné obci Lanžhot, a proto v knize „Lanžhot“ zachytil celý život lanžhotských obyvatel, jejich zvyky, obyčeje, práci, písně od kolébky až ke hrobu. Úryvky z této knihy budou postupně uveřejňovány ve zpravodaji. První text o lanžhotských ulicích na počátku 20. století byl uveřejněn ve vánočním zpravodaji 4/2023 další Pohostinství – jíd-

lo na počátku 20. století ve velikonočním zpravodaji 1/2024

Mizející došky

V 80. letech 19. století bylo městečko valnou většinou doškovou. Domů pokrytých křidlicí neb břidlicí bylo poměrně málo. Patrovými domy byla pouze škola a fara, mimo knížecí domy byly taškami pokryty domy pouze největších sedláků. Kolem 90. let 19. století Lanžhot hořel a hořel. Nebylo týdne, aby někde nevypukl oheň. Marné byly výstrahy hlásného noční písně: „Opatrujte světlo, oheň nech není žádnému škoden.“ Ohně vypukaly mnohdy 2 – 3x týdně. Každou chvilku našel majetník chalupy na lávce ve dvorku průčelním mezi zahradami psaníčko chlebem zalepené, v kterém se mu oznamovalo, že vyhoří. A zpravidla vyhořel.

Ohně působily většinou jen na nás děti hrůzně, zvláště po založení hasičského

sboru, jehož mis-
trně a mohutně
troubená kvarta
nás budila ze spa-
ní. Obyvatelstvo si
zvykalo požárům.
Lanžhotské chal-
upy měly totiž stro-
py velmi důkladně
a mistrovsky vy-
mazané a maltova-
né, aby neprohoře-
ly. Okna byla tehdy
opatřena pevnými
plechovými okeni-

cemi. Došky počaly hořet, rodina vyběh-
la z domu, zachránila statek (krávy, koně,
voly a brav), vyhnala drůbež a pak velmi
často se skryla pod hořící střechu, zavře-
vši pevně všechny okenice. Hasiči stříkali
obyčejně jen proto, aby z ohořelých střech
zachránili, co se zachránit dalo.

Ovšem hůře bylo nepojištěným: Ale v té
době škola, už působila zmoudření lidí,
kteří pojišťovnám nechtěli „darmo“ dávat

peníze. Škola – ano: ale nejlepším učite-
lem přece byl jen soused, který na správu
střechy si od pojišťovny přinesl poměrně
značné peníze na střechu křidlicovou, ne-
boť celá došková střecha se robít tehdy už
nesměla. Došková střecha se mohla jen
opravovat, a to ještě jen do určité míry.
Nelze říci, že by se byla pokrýváním střech
křidlicí nebo břidlicí čistota Lanžhota

zvýšila nebo zlepšila. Byla stejně doko-
nalá a pro Lanžhot
co nejdůstojnější.
Jako za doby do-
škové. Ztrácela se
však malebnost
chalup a tím i celé-
ho městečka, neboť
každým způsobem
se dalo aspoň po-
zorovati, že ulice
s domy došky ne-
krytými, byly jed-
notvárnější a že
byly jako jinde.

Požáry v roce 1850

Leoš Doskočil

V roce 1850 postihly městečko Lanžhot dva požáry. Poprvé hořelo 13. srpna, „v den jarmareční“, ve stodole Antonína Bartoše z domu č. p. 120 (neboli podle tehdejšího přechíslování č. p. 414). Závažnější škody zřejmě nevznikly, aspoň se o tom prameny nezmiňují, což mohlo být dáno i tím, že stodola stála na konci „humna“.

Druhý požár, který měl důsledky, vypukl za necelý týden 19. srpna v poledne ve stodole Josefa Kořínka č. p. 20. „Oheň byl tak tuze hrozný i velkou škodu způsobil i také fara shořela i mlýn a při něm byla pila a také jedna žena shořela. V tomto čase bylo v Lanžhotě mnoho bídy a sůžení, poněvadž mnoho obilí shořelo. Na všechny doby chraň Bůh všemohoucí naše městečko Lanžhot i sv. Florián od takových ohňů“, zaznamenal lanžhotský kronikář. Rozsah škod byl natolik vážný, že pomoc postiženým zprostředkoval i brněnský krajský úřad, který vydal výzvu v následujícím znění.

„Třináctého a 19tého srpna t. r. vypukly v obci lanžhotské dva velké požáry po sobě, jimiž 234 domů, mimo mnoho stodol a jiných hospodářských stavení popelem lehlo a kteréž dle zavedených vyšetřování na

46 530 zl. škody učinily. Mezi shořelými staveními nachází se i fara.

Ačkoliv dle dosavadních zpráv žádný o život nepřišel, přece mnoho rodin těmito požáry zbaveno jest přístřeší a majetku svého.

*Jeho Excelence p. místodržitel, aby ulehčil
bídě těchto nešťastníků, vyzval novinami
obyvatele naší korunní země ku dobročin-*

ným příspěvkům a i já obracuji se k dobročinným obyvatelům kraje brněnského a vyzývám je, aby dle možnosti a sil svých přispěli k ulevení bídy těchto nouzí trpících.

Ať tedy představení obcí potřebné sbírky co nejdříve zavedou v obcích svých, a obdržené příspěvky pošlou na c. k. podkrajské úřady s poznamenáním dárců a příspěvku jejich, aby příspěvky bezprostředně na c. k. hustopečský úřad podkrajský k rozdělení, poznamenám, ale k uveřejnění na patřičné místo se zaslati mohly.

V Brně 10. září 1850
Krajský přednosta Lebzelter“

Ještě před tímto rozhodnutím, jak je ostatně zmíněno v citované výzvě Lebzelterna, místodržící Leopold Lažanský z Bukové vybízel prostřednictvím tehdejších novin Brüner Zeitung k podpoře pro postižené nešťastníky. Jaký ohlas to

zanechalo mezi čtenáři, není známo. Ale škody byly tak velké, že nakonec byla v zemi stanovena zvláštní přírážka k dani ve prospěch vyhořelých.

Lanžhotský kronikář se zmínil, že požár měl na svědomí jeden lidský život. Ale matriční záznamy zemřelých to nepotvrzují. Proto je možné se domnívat, že se jedná o omyl, který mohl vzniknout tím, že se jen mezi lidmi povídalo, že „jedna žena...“ uhořela.

Tento požár patřil k těm největším, který zasáhl Lanžhot v průběhu 19. století.

Prameny:

Státní okresní archiv Břeclav se sídlem v Mikulově, Archiv obce Lanžhot, Obecní kronika 1801–1890, zápis z 25. srpna 1850.

Vyzvání na obyvatele brněnského krajského vládního okresu, Brno, 10. září 1850, osobní archiv autora.

Vzpomínka na zábavy a hry lanžhotských dětí v poválečném období

Vladimír Ciprys

V době mého dětství, ve 40. letech a začátkem 50. let minulého století, představovala východní část Lanžhota, obtékaná Kyjovkou a obklopená loukami a lužními lesy, doslova ráj pro různé dětské hry a radovánky. Vedle koupání a rybolovu to byly hry na vojáky, stavění různých dřevěných bunkrů na okraji

Hraví kulíčky - F. Konrád a L. Ciprys

Malí sokoláci - pol. 40. let

důsledkem jarních záplav byly komáří kalamity. Ty byly tak úmorné, že se večer bez nějaké ochrany (sítěnky, dýmky) vůbec nedalo vyjít na ulici. A protože jsme jako děti chodili např. každý večer na májové mše, tak jsme to řešili výrobou kadidelnic z plechovek na maso, které jsme proděravěli a nacpali senem nebo slámou a zapálili, to většinou alespoň na zmírnění útrap fungovalo. Další vlna záplav přicházela v době prvního tání sněhu na horách. Někdy se stávalo, že voda rozlitá na loukách a v lese opět zamrzla, a to byl ráj pro malé bruslaře. Přišroubovali jsme si na střevíce naše brusle kvintovky a po velkých zamrzlých plochách jsme se dostávali až k okraji lesa a bruslili mezi

lužního lesa a podobně. Morava i Dyje se několikrát ročně vylily z břehů a zaplavily obrovské území mezi Hodonínem a Lanžhotem a na západní straně až k Břeclavi. Největší záplavy přicházely v jarním a letním období a seno na loukách se muselo doslova uchytat před rychle nastupující vodou a podmáčené byly často v období žní i pole směrem k Břeclavi. Dalším

Průvod - Boží tělo - pol. 40. let

Boží tělo - pol. 40. let

stromy. Zimy toho období se ve vzpomínkách vybavují jako delší a bohatší na sněh. Lesíčková ulice se mírně svažuje směrem k lesu, a proto byla ideálním místem pro sáňkování. V půli ulice jsme vybudovali ze sněhu umělý můstek a sáňkaři jezdili od Komenského ulice, kde jsem bydlel, až po kovárnu na konci Lesička. Druhým oblíbeným místem pro sáňkování dětí byl Lamberkových kopeček, který byl prudší a sáňkaři jezdili až na most přes Kyjovku u starého mlýna.

Nejvíce jsme se jako malé děti těšili pocho-pitelně na léto a později již jako školáci na letní prázdniny. Vzpomínám si, jak jsem jako malý kluk záviděl těm kama-rádům, kteří měli nějaké příbuzné alespoň v sou-sedním městě. V pová-lečné době ještě nebyly dětské tábory (existovaly pouze tzv. ozdravovny). Jednou jsem se společ-ně se svou starší sestrou ozdravného tábora v Že-lechovicích zúčastnil a byl to nezapomenutel-ný zážitek. Někdy se jez-dilo na pouť, naše rodi-na jezdila do Marianky u Bratislavy. Později, již jako žáci měšťanky, jsme samostatně bez rodičů jezdili na dva dny na sv. Hostýn. Moje gene-race ještě zažila výuku náboženství na škole a v rodinách jsme byli vedeni k návštěvě boho-

služeb, a to nejen v neděli, ale například i na večerní májové nebo adventní roráty. Oblibě se těšila mezi dětmi také církevní procesí. Nejslavnější bylo Boží tělo, prů-vod družiček s plnými košíky kvítí měl jednu zastávku i u základní školy, přímo před naším domem. Ale i procesí ke sv. Jánu a sv. Marku mělo své kouzlo tím, že se přecházelo v Nové ulici do polí, do přírody a pak zase zpět kolem súhrad-ské kapličky do kostela. Kromě modliteb

Povodeň u 2. mostu - zač. 60. let

a zpěvů, děti prováděly i různé čertoviny, jako např. srážení ovoce ze stromů církevními prapory a korouhvemi.

Chodili jsme také do kina, tehdy převážně na válečné filmy, které se promítaly v sále hospody u Vedrala a které byly často doprovázeny hlasitým hurá, to, když naši útočili. Když jsme neměli peníze na vstupné, sbírali jsme po Lanžhotě špačky od cigaret a za několik špačků nás pan Hanáček na film pustil.

Většinou ale rodiče neměli ani čas a ani peníze na nějakou dovolenou, výlety, a navíc se pracovalo i v sobotu. A tak se veškeré naše úsilí soustředilo na kamarády a využití možností, které okolí Lanžhota poskytovalo, a to

zejména na vodní radovánky.

Z nejranějších vzpomínek na vodní čvachtání se mně vybavuje súhradská luža (naproti nového mlýna), kam jsem často chodil k našim starým (starěnka a stařeček Uhrových-

-Hajných), kde vždy po větších deštích bylo velké jezírko s vodou až po kolena a luža byla plná hus a kačen. Největší zážitek ale byl, když nás syn paní mlynářky pozval do mlýna a promítal nám diaprojektorem americké obrázky Kačera Donalda a jiné.

Pro každého lanžhotského kluka bylo prioritou nebát se vody a naučit se plavat co nejdříve, a to alespoň na psa nebo šla-

ilustrace Milan Koemánek

Dnešní pohled u 2. mostu

pat vodu. Nebyly tehdy žádné bazény, kurzy, a tak se první základy plavání získávaly v partách kamarádů, kde ti starší to přece jen trochu plavat uměli a my mladší jsme je napodobovali. Důležité bylo se udržet na vodě. V Lanžhotě se většina kluků naučila plavat v Kyjovce, kde bylo několik vhodných lokalit. Já jsem měl nejbližší do Lesíčka a na Lúčka, a tak jsem si tam našel kamarády a kamarádky a vytvořili jsme tam party pro různé dětské hry a někdy i lumpárny. Z Lesíčka to bylo ke Kyjovce nejbližší k místu, které neslo místní název Pavlíčková. Ona už samotná cesta, nebo spíš chodníček ke Kyjovce, byla dobrodružná. Mezi Lesíčkem a Kyjovkou byla prohlubenina, táhnoucí se od Limpína až k Lúčkám, která bývala velmi často zaplavená vodou až po pás a pro malé děcka byla překážkou. Pavlíčková byla velmi vhodná lokalita, kde se dalo naučit plavat. Byla to zátočina, kde voda vyhloubila u břehu hlubší koryto a kde se nad řeku skláněla mohutná vrba, která umožňovala starším

a odvážnějším klukům skákat do vody. Kousek po proudu se dno zase vynořovalo a umožňovalo začátečníkům učit se základům. To bylo zajímavé místo i tím, že zde bylo šterko-bahnité dno plné škeblí (tehdy ještě nechráněných), které jsme sbírali jako pochoutku pro kačeny. Pár

set metrů po proudu řeky se opět v zátočině Kyjovky nacházela lokalita U Járku, oblíbená zejména pro kluky z Pastviska a Vagónky. Břeh řeky zde byl vyvýšený a bez křovin, voda hlubší a koupání jen pro zkušenější plavce a odvážné skokany.

K Lúčkám jsem měl blízko, protože ulice začínala u vrátek našeho humna, a právě tam se scházela parta kamarádů, kluků a děvčat a tam jsme hrávali naše oblíbené hry o blechu, vybíjenou, na vojáky a další. Tam jsem také poznal mého velkého kamaráda z mládí Frantu Konráda, se kterým jsme vytvořili velmi silnou dvojku ve hře v kuličky. Naše vyhrané sáčky s kuličkami jsou dodnes zakopané u Konrádů na dvoře. Hra v kuličky nás neopustila ani na měšťance. Podlahy ve třídách byly z dřevěných desek s častými důlky, a to byla ideální místa pro naši hru o přestávkách. Pochopení pro naši zábavu ale neměl pan učitel Vaněk, který když měl dozor, tak nás vyhnal na chodbu a kdo se zdráhal, tomu zakroutil uchem a s průpovídkou

„gramoly sem a ze třídy ven“ ho vyvedl na chodbu. Na konci ulice Lúčky (dnes Na Dílni) pod zahradami se po válce nacházel německý nepojízdný tank Tiger. Prohlázení tankem a zkoušení různých koleček a páček patřilo k velmi oblíbeným zábavám. To bylo současně i výchozí místo k 1. mostu přes Kyjovku. Uprostřed mezi Lúčkami a Kyjovkou se nacházel velký starý dub, a to bylo takové strategické místo pro naše setkávání. Louky pod Lanžhotem byly plné vybuchlé i nevybuchlé munice z války, kterou jsme jako děcka sbírali a pak z bezpečné (?) vzdálenosti házeli do ohničku. Někdy, zalezlí v trávě nebo schovaní za stromem, jsme slyšeli zasyčení, někdy i výbuch. Od dubu jsme pak proběhli Rájcových zahradou a byli jsme u prvního mostu. To bylo další oblíbené místo na koupání. U stavidla do Feilerovky byl příjemný a bezpečný vlez do vody, na protilehlé straně řeky byly dřevěné šalunky, písčité dno a asi metr vody. Více jsme si na koupání ani nemohli přát.

Kromě výše uvedených lokalit Kyjovka skýtala i další možnosti koupání. Mezi ty nejvyhledávanější patřila lokalita u starého mlýna. Já jsem se tam chodil koupat jen výjimečně, ale rád vzpomínám na dvě události. Tou první bylo společné koupání s mojí mamkou v době žní (mlátička bývala za Gajdíkových stodolou), kdy večer po práci na mlátičce, ve velkém vedru skočila oblečená v sukni a kacabajce do Kyjovky. Druhý krásný zážitek mám z plavení koní. To jsme s bratránky F. Koskem a F. Strakou (Gajdíkem) plavili a kartáčovali koně. U starého mlýna bylo velmi vhodné místo pro tuto práci, pevné dno, cca metr vody a po zvolný přístup do vody.

Posledním oblíbeným místem na koupání byla lokalita u Jazera v místě, kde se vlévala Jízda (staré koryto propojující Moravu a Kyjovku) do Kyjovky. Voda z Jízdy byla regulovaná stavidlem a místo pod stavidlem tvořila vybetonovaná mírně nakloněná plošina, kde mělká voda nepřetržitě proudila a příjemně osvěžovala. Kdo si chtěl zaplavat, skočil z plošiny do hlubší vody Kyjovky. Jako v jiných částech Lanžhota, i zde se vytvořila parta kluků většinou z Kradlovských uliček a z okolí Zámečku a dostat se do této party nebylo jednoduché. Já jsem zde měl příbuzného L. Konráda, ale přesto jsem musel podstoupit proceduru pošlahání kopřivou po holém těle.

Později, když už jsme navštěvovali měšťanku a uměli se udržet na vodě, jsme si troufli i na vzdálenější vodní plochy. Nejčastějším místem pro koupání se stal druhý most (u druháku) u státní silnice na Brodské. Uměle vytvořená nádrž měla vybetonovanou plošinu pod mostem a kolem břehů byla převážně zarostlá křovinami. Voda zde byla hluboká a byla vhodná jen pro plavce. Tehdy ještě nejezdila téměř žádná auta a betonový povrch silnice jsme využívali jako pláž na opalování. Místo s obvykle poklidnou hladinou vody se stávalo nebezpečným v dobách záplav, kdy se pod mostem valily silné proudy vody ze severní strany silnice (od Kostic) směrem pod Lanžhot. Na tento vodní živel bohužel doplatila trojice mých spolužáků, kteří chtěli proplout pod mostem na malém dřevěném kajaku, ale silný proud je převrhl a jeden z nich F. Konrád zaplatil za toto dobrodružství cenu nejvyšší. Byl to tehdy velký šok pro

nás spolužáky a velké neštěstí pro celý Lanžhot.

Posledním místem pro koupání v blízkém okolí Lanžhota byla vodní nádrž Kučovanisko pod železničním mostem na trati na Slovensko. V době mého mládí byla dobře přístupná cestičkou od starého mlýna. Koupání zde bylo zejména pro odvážné plavce a skokany. Do vody byl dobrý přístup ze strany od lesa, ale většina kluků využívala pro skákání do vody železniční most. Začátečníci, jako jsem byl já, si troufli jen na skoky z úrovně trati, ti vyspělejší skákali z oblouku mostu, což už byla docela pěkná výška.

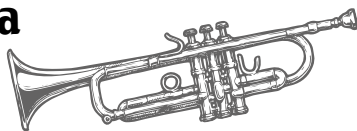
Kromě koupání umožňovalo množství vodních ploch i další radovánky, které se někdy stávaly doslova vášní. Rybářů bylo v Lanžhotě hodně. Já jsem měl vzory u našich sousedů Franty a Tondy Konrádových, kteří nám vždy, když byli úspěšní, nějaké ryby přenechali. A pak pan Stráník, to byl náruživý rybář, dodnes si vybavuji, jak jsme sedávali v podvečer na schůdkách před jejich obchůdkem a on mi vysvětloval, jak a na co chytat různé druhy ryb. Jeho specialitou, o které rád mluvil, bylo zejména chytání candátů. Ryby se chytaly na udice, do čerenu, ale i chlopkáním do proutěných košů. Dětské udice většinou představovaly pružný dřevěný prut, na něm připevněná struna s korkovým štuplíkem a olovo s háčkem, někdy i vytvořeným jen z ohlého špendlíku. Kluci většinou chytali v Kyjovce úklejky, hrůzky a okouny. Mým oblíbeným místem byla lokalita U Struhy a skromné úlovky skončily jako potrava pro kačeny. Někdy jsem se odvážil až k Široké

caji, cesta vedla kolem Slepíčárny a pak přes pole k lesu. Místo jsem znal, protože jsme tam měli pole a s mým strýcem Modrou jsme tam chodili likvidovat krtky. Cestou jsme občas zabloudili i k majáku, kam byl zakázaný vstup, ale my jsme vždy našli mezírku, jak se na vysokou rozhlednu po kovovém žebříku dostat.

Z uvedených vzpomínek by se zdálo, že kromě dětských her jsme jako děti neměli jiné povinnosti a zájmy. Lanžhot byl po válce z větší části zničený nebo silně poškozený, všude se stavělo a opravovalo, k tomu přistoupily práce na polích. Mládež se rovněž podílela na veřejných akcích, jako byl např. sběr starého železa, kterého bylo v Lanžhotě plno, a podobně. A navíc výbušná politická situace v zemi se silně promítala i do školní výuky, která často kolidovala s výchovou v rodinách a mnohdy narušovala i vztahy mezi kamarády. V Lanžhotě byla silně zakořeněna sokolská myšlenka, moji rodiče byli přesvědčení sokolové a já i moje sestry jsme byli rovněž k sokolství vedeni. Nebylo to jen o fotbalu, ale především o sokolském pravidelném cvičení v tělocvičně, přípravě a propagaci sokolských akcí (např. šibřinky) a později výstavba sokolského stadionu. Jako mladí sokolští cvičenci (chlapci) jsme se scházeli pravidelně 2x týdně v úterý a v pátek v tělocvičně na měštance a bývalo nás jen v žákovské kategorii dvacet a někdy i více, a to i v době, kdy už sokolské myšlenky a tradice byly silně potlačované.

Rok s DH Šohajé z Lanžhota

Lukáš Sedla

Kdyby mi někdo ještě před rokem řekl, že v Lanžhotě povedu dechovku, asi bych se pousmál a pomyslel si, že nic takového možné není. Každopádně život je plný překvapení a čas od času vás může překvapit, stejně jako mě. Rok se s rokem sešel a já si tak nějak uvědomil, že naše kapela slaví první výročí. Bohužel teď máme spoustu práce, a proto jsme to malinko vypustili. Věřím, že příští rok naše druhé výročí oslavíme tak, jak se sluší a patří. Jedna z mála věcí, co téměř nikdo netuší (je dost možné, že ani někteří členové kapely), že jsme vůbec neměli fungovat tak, jak fungujeme teď. Nejspíš mě teď moc nechápete, proto mi dovolu zabrousit do úplného začátku naší kapely.

Jsem studentem Konzervatoře P. J. Vejvanovského v Kroměříži, a protože je Kroměříž ve Zlínském kraji, tak jsem měl jarní prázdniny v jiném termínu než žáci

v našem okrese. Chtěl jsem si malinko zavzpomínat na doby, kdy jsem studoval v Lanžhotě na základní škole. V kanceláři školy jsem potkal paní zástupkyni. Zavedli jsme spolu řeč, kdy se mě zeptala, jestli bych byl schopný poskládat kapelu ze žáků základní školy. Tehdy jsem to bral s nadsázkou, a proto jsem s úsměvem odpovídal, že by to žádný problém být neměl. Ovšem úsměv mě přešel pár týdnů po mé návštěvě školy, kdy jsem obdržel zprávu, jestli bychom nemohli vystoupit na bleším trhu. V tu chvíli jsem vlastně ani nevěděl, jak se taková kapela vede. Byl jsem z toho malinko v šoku, ale pak jsem si řekl, že nacvičíme pár písniček, odehrajeme jednu akci a pak kapelu rozpustím. Po nějakém čase informace o tom, že je v Lanžhotě nová dechovka začala putovat, až mě jednoho dne kontaktoval Honza Omasta, jestli bychom nemohli zahrát i na

Honza Janota Lanžhot - tuba

Tomáš Bartoš a Jiří Šesták - doprovody

Dni matek. Řekl jsem si, že nevidím jediný důvod proč ne. Tehdy jsem dostal za úkol vymyslet i nějaký název pro naši kapelu. Vzhledem k tomu, že všichni studovali na základní škole, nenapadl mě jiný název než DH Základanka. Ve chvíli, kdy jsme odehráli náš repertoár na téhle akci, mi bylo jasné, že si nemůžu dovolit rozpustit Základanku. Když už bylo všem jasné, že kapela zůstane, přišel čas na změnu názvu. Než jsme vybrali nový název, trvalo to čtyři měsíce, až jsme došli na nynější název. Přijde mi úsměvné, že jsme začínali s pěti písničkami a prakticky bez jakýchkoliv zkušeností. Teď je to něco málo přes rok a za sebou máme několik úspěšných akcí, spoustu krásných oslav narozenin a nespočet vykouzlených úsměvů na tváři našich posluchačů. Dobrou náladu a úsměv na vašich tvářích chceme přinášet i nadále. V plánu máme spoustu akcí, které najdete na naší facebookové stránce DH

Šohajé z Lanžhota. Po Jarmarkturu, kde jsme hráli téměř celé odpoledne na zahrádce restaurace Podlužan, a po Dni matek se na nás můžete těšit ve Tvrdonicích 31. 5., kde budeme na amfiteátru v rámci festivalu „Podluží v písni a tanci“ hrát od 18 hodin.

Ještě mi prosím dovozte speciálně poděkovat lidem, kteří mi s chodem celé dechové hudby pomohli a pomáhají. V první řadě bych chtěl poděkovat celému kolektivu vedení města Lanžhot, díky kterému máme kde zkoušet a díky kterému si můžeme dovolit vybavení, které potřebujeme. Dále bych rád poděkoval Zdenkovi Kořínkovi, který mi propůjčil notové záznamy. Následně bych rád poděkoval Lukášovi Hladíkovi za pomoc s bicími a za jeho ochotu. Nadále bych chtěl poděkovat Petru Ondriskovi, který mi pomáhá s chodem celé kapely. V neposlední řadě bych rád poděkoval své rodině za podporu, pro-

tože vést v 18 letech kapelu není žádný med, a proto jsem rád, že mi se vším ochotně pomáhají. Za ten uplynulý rok jsme udělali velké množství práce. Ze začátku nás bylo na stálo v kapele sotva sedm, každopádně teď jsme se dostali do bodu, kdy jsme aktuálně celá parta a je nás na stálo třináct. Rád bych vám představil jednotlivé členy: první křídlovka – David Košulič, druhá křídlovka – Jan Holobrádek, Bb klarinet – Adam Vala, Es klarinet – Vojtěch Steiner, tenor – Lukáš Seďa, baryton – Jaroslav Ševčík, doprovody – Tomáš Bartoš a Jiří Šesták, bicí – Damián Ondriska, tuba – Jan Janota, zpěv – Ondřej Šteflík a Viktorie Hermanová. Tohle je celá naše sestava, se kterou se na vás budeme těšit na dalších akcích.

Vaše DH Šohaj z Lanžhota

Vojtěch Steiner a Adam Vala - klarinety

Adam Uher, Lukáš Seďa a Jan Holobrádek

Držitelka titulu Mistr lidové umělecké výšivky

Marie Petřlová

*Vše krásné umírá s člověkem,
ne však umění.*

Leonardo Da Vinci

Mám před sebou ručně vyšívány fěrtoch a vzpomínám na Boženu Gálovou a její zlaté ruce, které tu dokonalou krásu vytvořily. Letos uplyne již 110 let od jejího narození (1914) a příští rok 20 let od jejího úmrtí. Když jsem s ní v roce 2001 dělala rozhovor pro zpravodaj Podluží bydlela v útulném domku na Čechově ulici v Břeclavi v blízkosti staršího syna Františka a jeho rodiny. Na otázku, zda se jí nestýská po Lanžhotě, mi řekla, že Lanžhotčany potkává na každé kroku a také v kostele a že stále jezdí domů na kulturní

akce. Pak se čilá stařenka, která ještě nedávno jezdila na kole, rozpovíдалa o své celoživotní činnosti.

Naučila se vyšívat ve 14 letech ve škole v ruční práci. V té době děvčata hodně vyšívala. Začínala na ráme trpělivě a s láskou vytvářet krásné vzory na fěrtochy, obojky, tacle i na chlapecké košile. Nejdrive to bylo pro rodinu a později pro celé okolí. Od roku 1956 začala vyšívat červenice a ratýňáky pro Ústředí lidové umělecké výroby v Brně. V roce 1960 získala v Uherském Hradišti titul Mistr lidové umělecké výšivky. Rada ONV Břeclav jí udělila medaili Rudolfa Gajdoše (pozn. Rudolf Gajdoš – akademický malíř) za zásluhy o rozvoj kultury v okrese Břeclav. Nejvíce

si vážila poděkování a ocenění od ministerstva kultury. Zúčastnila se také spousty výstav, kde předváděla své umění. Její krásné dílo v mnoha muzeích přetrvává věky. Vedla v Lanžhotě kurz šití na stroji, ale dávala přednost ruční práci, která byla více ceněna nejen u nás, ale i v zahraničí. Do vyšívání dávala celé své srdce a dovedla u něj trpělivě sedět celé hodiny. Pocit z dobře vykonané práce a z toho, že se její dílo líbí, jí bylo největší odměnou. Vzpomněla také všechny vzdělané lidi, kteří se zabývali národopisem, jak se starali a sháněli materiál, aby náš kraj nezanikl. Bylo jí líto, že už se nekonají krojové svatby v šatkách. Nelíbilo se jí, že se neustále zkracují sukně. Tehdy se jednalo o tom, že se má Lanžhot stát městem. Říkala, že lidové tradice a zvyky jí nějak nejdou s městem dohromady.

S přibývajícím věkem Božena Gálová zatoužila vrátit se domů. Tam, kde v ulici U Stadionu prožila s manželem spoustu pěkných let a vychovali syny Františka a Pavla. Ráda sedávala na dvorku obklopená vůní květek, které pěstovala. Sluníčko hladilo její upracované ruce, v kterých držela růženec, a děkovala Bohu za ten vzácný dar, s kterým naplnila svůj dlouhý život a rozdávala tolik radosti. Poslední tři roky života se o maminku syn Pavel s manželkou Janou dobře starali až do 91 let, kdy opustila pouť pozemskou.

Paní Gálová, když pohlédnete shora uvidíte, že i město může žít folklorem a stále zachovávat tradice a zvyky. Vaše duše se může radovat. Vždyť učitelky už ve školce připravují dětem školičkové hody a Jan Omasta úspěšně vede dětskou cimbálovou muziku. Každým rokem vychází ze školy

*Synové František a Pavel**Svnučkou*

dost děvčat i chlapců, kteří se do kroje rádi oblékají. Kolik máme výborných muzikantů a zpěváků, ženský a mužský sbor.

Máte šikovné nástupkyně. Jarmila Hrnčířová šije července, Broňa Bartošová a Dana Létalová červené vzory na košile. Marie Kořínková s vyšíváním molových a plátěných součástí krojů končí, ale uspořádala ve spolupráci s knihovnou kurz strojového vyšívání, aby mladým předala své zkušenosti. Zaučuje taky vnučku Te-

rezku, která je velmi šikovná. Vidíte, že si Lanžhot zachovává a udržuje zděděnou tradici v plné kráse a dědictví předků předává další generaci. Paní Gálková i po letech jsou Vaše ručně vyšívání součástí krojů středem obdivu. Budete stále v povědomí těch, kteří je nosí k muzikám i do kostela. Za Vaši záslužnou práci pro milovanou Podluží patří velké poděkování nejen vám, ale i Pánu na nebesích, že dlouhá léta žehnal Vaším rukám.

O lanžhotském fotbalu trochu jínak

Jaroslav Holobrádek

Jak už všeci dobře víte, dětství jsem prožil v Kútě, odkud sem to na hřiště na Pastvisku měl kúsek. Po škole, jak sem napsal domácí úlohy a udělal domácí práce, sme každý den s klukama chodili tam hrá-

vat fotbal, střílat na branku a hráli hlavičkovanú. My sme temu říkali „míte“.

Už ve škole sme hráli fotbal třída proti třídě. Náš ročník 1953 a 1954 byl, co sa týče sportu, jeden z nejlepších. Jako 2. třída sme porazili 5. třídu. Byli to tito hráči, kteří postupně hráli za žáků, dorost, „A“

Dorost TJ Sokol Lanžhot r. 1969

a „B“ mužstva Sokola Lanžhot. Jmenovitě: brankáři – Jan Uher (Pazdernák), Vladimír Bartoš (Adámek) a hráči v poli Ciprys Josef (Petláček), Ciprys Luboš (Pokúsaný), Tuček Jiří (Šaďúr), Uher Zdeněk (Baron), Gál František, Zonyga František a já (Holdyš).

Potom nastal čas pouličních jedenáctek. Hráli proti sobě: já za Benfiku Kout a další byly – Dukla Plac, Sokol Uličky, Slavia Pastvisko, Spartak Forota, Lokomotiva Nádražní, Olympia Kostická, Manchester Hrnčířská a Baník Lesíček.

Potom tito hráči z lanžhotských uliček začali hrát za A, B, C žáků Sokola Lanžhot okresní soutěže. „A“ mužstvo žáků se stalo také v roce 1964 prvním okresním přeborníkem. Krajské soutěže žáků se tehdy ještě nehrály.

Ještě jsme ve škole hráli házenú, volejbal a košíkovú a samozřejmě fotbal.

V roce 1969 se žáci Sokola Lanžhot zúčastnili XII. ročníku známého mezinárodního turnaje v Jihlavě za účasti 24 klubů, z toho sedm zahraničních. Byly to družstva z Česka, Slovenska, Rakouska, Ně-

mecka a bývalé Jugoslávie. My sme v naší „B“ skupině porazili Austrii Vídeň 4:0, TS Topolčany 4:0 a AC Nitru 2:1. Remizovali sme s Duklú Praha 1:1 a prohráli jen s Baníkem Ostrava 5:0. Postup mezi nejlepších osm mužstev nám unikl jen o vlásek, protože s Duklú Praha sme měli stejně – 7 bodů, ale horší skóre. Nakonec sme obsadili krásné 9. místo.

O dorostu, který hrál memoriál Ladislava Uhlíře (Ladony), a také o „A“ mužstvu si přečtete ve vydaných zpravodajích lanžhotské kopané, a to 50, 60, 70, 80 a 100 let.

Mimo jiné sem hrál za školu házenú, volejbal a košíkovú a samozřejmě fotbal za železniční učiliště Valtice a také v práci za ČSAD Břeclav, JZD Lanžhot a České dráhy.

Také se hrály různé pohárové turnaje, a to letní i zimní. O takovém jednom píšu, byl v roce 2001 - 1. ročník memoriálu Jana Uhra (Bulfika). Býval naproti hospody U Bartošů. A tohoto turnaje se zúčastnila „B“ mužstva Lanžhot, Kostic, Tvrdonic a Brodského.

„B“ mužstvo, za které sem také hrál, se zúčastnilo pohárového turnaje v Suchohradě na Slovensku.

27. 7. 1996 se na Šlajsi uskutečnil turnaj v kopané nazvaný Kord Cup 96. Účastníci byli:

- 1) lanžhotské béčko (Benfika)
- 2) smíšená jedenáctka KTB (TRITON) a Rádía JIH
- 3) slovenský celek ŠM Suchohrad a dechová hudba Lanžhotčanka.

Bylo to krásné sportovní, ale i zábavné odpoledne. Zvítězilo družstvo KTB a Rádía JIH.

Dalším turnajem byl Familia Cup, 1. ročník se konal 25. 9. 1999 za účasti mužstev: Holobrádci, Poláché, Létalé a Sokoláři. Vyhráli Létalé. Potom každý rok pokračoval tento neobvyklý rodinný turnaj a skončil 10. ročníkem za účasti: Holobrádci, Poláché, Létalé a Zonygé, kteří jej také vyhráli. Od 3. ročníku nahradili Sokolářů Darmovzalé. Ještě stojí za zmínku, že se jako semifinále utkala ženská družstva: slečny a paní Poláchovy a Ho-

lobrádkovy (tým Polo-Holo). Nastoupily proti Darmovzalovým a Létalovým.

Malá kopaná

Také se hrával na Pastvisku turnaj na malé branky, který pořádal oddíl kopané a později Zdeněk Uher (Fabiš), majitel hostince U Zámečku (Esmeralda).

No, a nakonec sme hrávali také Staří páni Lanžhota (bývalí hráči), a to na různých turnajích a v přátelských utkáních.

Za všechno toto fotbalové vyžití děkuju výboru oddílu kopané, Sokolu Lanžhot, funkcionářům a samozřejmě tehdy Obecnímu úřadu Lanžhot, protože bez lidí zapálených pro fotbal sa tyto akce nemohly uskutečnit, a také všem ludom, co sa o to všechno starali.

A na závěr přeju všem účastníkům fotbalových klání, funkcionářům, hospodským a samozřejmě divákům a městu Lanžhot hodně zdraví a nech si se mnú zavzpomínajú na svá mladá léta.

Sportu zdar a lanžhotské kopané zvlášť.

Staří páni

Cyklotoulky II

Antonín Svačina

Ríká se, že z kola je nejkrásnější pohled na svět. A tak naše kolová skupina Cyklokol začala 1x v roce vyjíždět na třídní výjezdy. Pro stanovení jednotlivých etap jsem používal Cykloatlas Česko, ve kterém je 172 podrobných map s vyznačením cyklostezek. Navštívili jsme od roku 1999 do roku 2015 v různých etapách plno krásných míst, památek a zajímavostí. A tak jsem pyšný na to, kde jsme všude na kole byli a co vše jsme viděli, no posuďte sami.

Naše první trasa byla v roce 1999 vlakem do Olomouce, odtud zpět na kole Olomouc, Tlumačov, Kroměříž (nocleh), Velehrad (katedrála), hrad Buchlov, Chřibské vrchy, Bunč, kemp Smraďavka (nocleh), Bzenec, Hodonín, Lanžhot, na-jeto bylo 210 km.

Severní a zá-
padní Čechy –
Ústí nad Labem, Děčín, Hřensko, Pravčická brána, Panská skála (známá z pohádky Pyšná princezna), Turnov, zámek Sychrov, Chomutov, Bečov nad Teplou, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Cheb, Plzeň, Rokycany.

Šumava – průjezd od VN Lipno, Nová Pec, Schwarzenberský kanál (délka 18 km), Stožec, Studená Vltava, Kvilda, pramen řeky Vltavy, Modrava, Horská Kvilda, Čenčkova pila.

Jižní Čechy – Jindřichův Hradec, Slavonice, Č. Budějovice, Nové Hradky, Rožmberk, Český Krumlov, Holašovice (vesnice UNESCO), Hluboká (zámek), Zlatá Koruna, Tábor.

Babiččino údolí

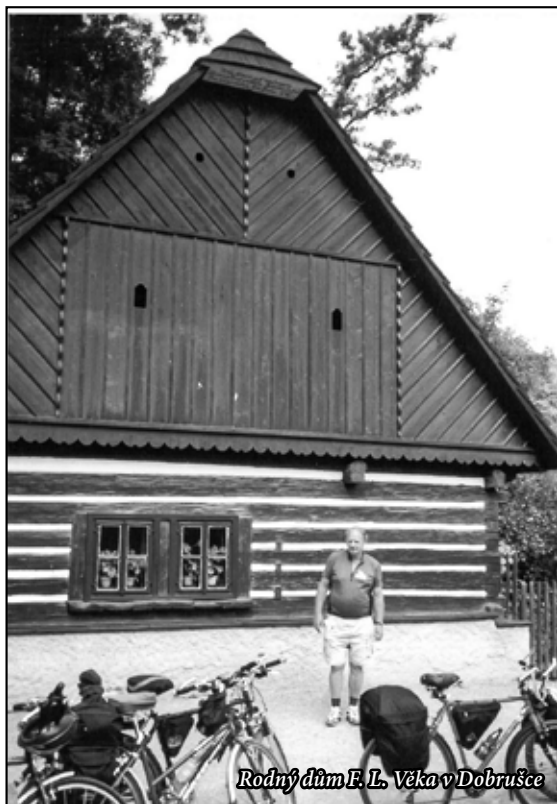
Střední Čechy – Mělník, soutok Labe a Vltavy, hora Říp, Beroun, královské hrady Žebrák a Točnick, sídlo prezidenta Lány, hrad Křivoklát, hrad Karlštejn, Kutná Hora, Čáslav, Poděbrady, chatová osada Kersko (děj filmu Slavnosti sněženek, bydliště spisovatele B. Hrabala), Průhonice, vládní zámek Štířín, Neveklov (děj filmu Vesničko má středisková), zámek Červená Lhota (známý z pohádky Zlatovláska), hrad Český Šternberk, Lipnice nad Sázavou (žil zde spisovatel J. Hašek).

Praha – průjezd od hlavního nádraží na Nové Město, Vyšehrad, kolem potoka Botič, Barrandov, Prokopské údolí, Motol, Bílá hora (památník na bitvu v r. 1620), Strahovský klášter, Pražský hrad, Nerudovka, Malostranské náměstí, Václavské náměstí.

Východní Čechy – Náchod, Hronov (hrob spisovatele A. Jirásky), Broumov, Babiččino údolí, Dobruška (rodný dům F. L. Věky), Třebechovice pod Orebem (největší pohyblivý betlém v Česku), Žamberk (rodný dům Prokopa Diviše), přehrada Nekoř, Kunvald (posvátná lípa z r. 1637, průměr 7,8 m), Pardubice.

Severní Morava – Branná, Jablunkov, Hřava (stejně jako Lanžhot na JV, je Hřava taktéž na hranici tří států, ale na SV), Vendryně (rodačka zpěvačka Ewa Farná), Třinec, Bohumín, Ostrava, Opava, Hradec nad Moravicí, Štramberk, Nový Jičín.

Při našem kolování, nás potkaly i různé zážitky. Velmi nám vadily kopce a ty byly na řadě každý den. Kopce jsem zvládal

nejlépe, takže při náročném kopci jsem čekal na vršku třeba několik minut, než se objevil někdo další. Abych je motivoval dostával každý při dojezdu na vršek štamprdlu dobrého moku za to, že to zvládli. Jenomže se to potom zvrhlo, požadovali totiž štamprdlu i při malém kopečku.

Při cestě v Českém ráji ze Železného Brodu do Turnova, jsme jeli kolem řeky Jizery s tím, že tam kopce nebudou, jedeme přece po toku řeky. Opak byl pravdou, samý kopec, cyklista Dušan už odmítl dál pokračovat na kole s tím, že pěšky to bude lepší.

V Českém Švýcarsku po 10 km cestě do kopce v dešti jsme dojeli na ubytování

v chatě na Tokáni. Dřevěná chata, dřevěné stěny s navrtanými otvory – jsme nevěděli k čemu to je, došlo nám to. Mužské a ženské ubytování bylo vedle sebe, no a my jsme se nedívali.

Zajímavý zážitek byl na zámku Sychrov blízko Turnova. Přijeli jsme zrovna, když tam byla moravská svatba. Když svatebčané zjistili, že jsme z Moravy, bylo hned tekuté občerstvení i s moravskými koláčkami.

V Posázaví v Českém Šternberku na nás zapomněli s noclehem, a tak bylo špatné ubytování. Kola jsme měli schovaná ve zbořeném domě, vchod zakrytý dřevem, a tak jsme se chodili dívat, jestli tam kola ještě máme.

V Jeseníkách při návštěvě Branné jsme dostali specialitu - trdelníky, má tam totiž dcera Ladka chalupu. Zajímavé bylo vidět řeku Moravu, která tam nebyla širší než

dva metry, byli jsme kousek od pramene řeky Moravy.

Návštěva Kerska, krásná lesní chatová osada poblíž Nymburka, žil zde spisovatel Bohumil Hrabal, Kersko je dějiště filmu Slavnosti sněženek. Ve zdejší restauraci dávají specialitu vepřový guláš, restaurace byla narvána. Na kraji osady jsou dvě překrásné borovice, mají jména Krásná Pepina a Švarná Tonka.

V Těšínských Beskydech je na Trojzemí dědina Hřava, pozoruhodná je tím, že jsme k ní museli překonat stoupání kolem 600 m.

A to je ze vzpomínek na kolování Cyklokolu zatím vše.

Na závěr ještě krásná slova z poslední sloky hymny Cyklokolu: „Pokád nám přátelství pospolu vydrží, budem jezdit, zpívat dál, na kole je každý král, kdo by sa stáří bál.“

Kolařům zdar!

Zámek Červená Lhota

Podvečerní jízda

*Svatopluk Štěpánek
ve spolupráci s Petrou Ciprysovou*

Konečně jsme se dočkali teplého dne, je sobotní podvečer 27. dubna. Hodiny ukazují půl šesté, přemýšlím co se zbytkem dne. Rychle se rozhoduji, sedám na kolo a vyjždím do obory Soutok užít si jarní přírody. Plán je jako obvykle Křenová, Důbravka, Lány a přes Kazůbek domů. První část cesty po státní silnici není příjemná, auta se kolem do slova řítí a ne všichni řidiči jsou slušní při předjíždění.

Konečně vyjždím na klidnou lesní cestu na Křenové a všemi smysly vnímám tu svěží zeleň okolo. Předjíždí mě dvojice na horských kolech, jedou jak o závod a uvažuji, jestli vůbec z té přírody něco mají.

Po levé straně mímám louku se zděnou chatkou a ve stínu lesa pokračuji až na Rosácký most, kde na chvíli zastavuji. Poslouchám hlas kukačky, který mě provází už kus cesty. Jedu dál a proti mně jde skupina mladých pěších turistů. Hlasitě je zdravím, odpovídají mně s úsměvem. Po pravé straně leží sluncem ozářená louka a kousek od cesty odpočívá v trávě dvojice

a užívá si podvečerní pohody. Tvrdá mez je asi netlačí, což je část textu známé písně.

Těším se jako vždy v minulosti na divočáky u hájenky na Důbravce, ale jsou asi někde dál ve stínu. Chvilí ještě čekám a odjíždím cestou na Lány. Po levé straně je porost zvaný „Špicmaus“ a vzpomínám, jak jsem tam v dávné minulosti chodil zakrmmovat zvěř s lesníkem Drahošem Charvátém. Zastavuji také u památného kamene lesníka Jaroslava Holého, který zastával funkci vedoucího polesí Soutok celých 20 let. V dále u lesa už vychází na pastvu daňčí zvěř a chvíli ji pozoruji přes dalekohled. Nasedám na kolo a jedu směr Lány, stavím na protipovodňové hrázi.

Mezi tím přijíždí cyklisté, dva muži a žena. Zdravíme se a půjčuji jim dalekohled a následně se dozvídám, že jedou z Valtic, kam dnes dopoledne přijeli až

z Malacek. Teď se vracejí domů a cesta přes oboru jim šetří kilometry a navíc je klidná. Před lánským záměčkem stavím, abych si vyfotil torzo staletého dubu a na louce vidím tři kusy srnčí zvěře. Pozorují mě a když si chystám dalekohled, odchází pomalu do porostu. Míjím záměček i přílehlý pohostinský objekt a užívám si posledních slunečních paprsků před vjezdem do stinného lesa. Ještě fotím pomníček lesníka Rudolfa Proroka, který také řadu let působil jako vedoucí polesí Soutok. Cestou na Kazúbek obdivuji řadu rozkvetlých kaštanů a pokračuji po staré cestě domů, je půl osmé.

Přemýšlím, co všechno se dá prožít za pouhé dvě hodiny a přeji všem, kdo se umí radovat z naší krásné přírody, aby si jí mohli vždy i v budoucnu užívat, tak jako já dnes.

Co jsou to dvě kuželky rozdílu?

Radek Janík

Ano, právě o tolik vyhráli Amatéři finálový duel proti Hospodě v 14. ročníku Uliční ligy v kuželnách. Byl to boj do posledního hodu, kdy Hospoda musela, aby zvítězila, hodit posledním hodem 7 kolků, ale šťěstí tolik nepřálo, byla z toho pouze čtyřka, a tak se mohli naplno radovat Amatéři, kteří neokusili za celou sezónu hořkost porážky. Nejlepším hráčem byl vyhlášen Marek Uher z vítězného týmu, který dosáhl průměru 233 sražených kolků na zápas. Druhý Štefan Víša z Veteránů (232) a třetí Radek Habáň opět z Amatérů (231). Mezi ženami patřila k nejlepší Věrka Šimáčková (222), druhá Renata Skryjová (201) a třetí Radka Wallischová (194). Celkem se soutěže zúčastnilo 81 hráčů. Oba stroje, které se starají o postavení

kuželek muse-
ly zpět zasadit
na své místo
114 965 kolků,
které byly sra-

ženy. Za sezónu se uskutečnily dva turnaje jednotlivců, které na svá bedra převzali dva naši podporovatelé, a to majitelé kuželny manželé Osíčkovi a manželé Sedovi z firmy Střechy Seda, kterým moc děkuji jak za ceny pro vítěze, tak i za finanční dar. Děkuji všem hráčům, co po večerech nesledují nekonečné seriály, ale vyrazí za potěšením a sportem právě do lanžhotské kuželny a stráví se svými kamarády příjemnou chvíli. Na podzim dostane Uliční liga občanský průkaz, takže po tradičních hodkách, přátelě, na viděnou.

foto Radek Janík

Oddíl basketbalu Lanžhot

Michaela Trčková

U10

Poslední nadregionální turnaj naší přípravy se konal v Přerově za účasti týmů ze Slavkova, Kyjova a domácích. Tři výhry znamenaly pro naše nejmenší letošní druhou zlatou. Celková letošní bilance dvou prvních a dvou druhých míst ze čtyř turnajů je milým překvapením. Důležitější je však sbírání zkušeností, vždyť pro mnohé z hráček to byly první zápasy. K oporám týmu patřily Justýna Košutková a Kája Stachovičová.

U11

Tým nejmladších minižaček skončil v oblastním přeboru v půlce tabulky. Týmy

Žabin, Blanska a Žďáru jsou nad naše síly, ale družstva KP Brno, Tišnov, Prostějov umíme porážet. Na Velikonoce se tým zúčastnil mezinárodního turnaje Easter Cup Ostrava, kde vybojoval 7. příčku ze 12 účastníků, o lepším umístění rozhodla těsná prohra s Banskou Bystricí 21:23. Po celou sezónu se tým může spoléhat zejména na Adrianu Moravcovou, Annu Švirgovou, Báru Tučkovou a obě zmíněné hráčky U10.

U13

O starších minižačkách lze napsat v podstatě to samé. V konkurenci 10 týmů

U11 - Easter Cup Ostrava

U13 - Easter Cup Ostrava

oblastního přeboru se pohybují ve středu tabulky, což je mírně za předsezónním očekáváním. Na ostravském turnaji skončil tým v silné konkurenci na 6. místě z osmi družstev. V příští sezóně čeká děvčata přechod do žákovských soutěží, a to znamená spoustu změn: větší velikost míče, regulérní hrací doba, clony, signály.

Základ týmu U13 v barvách Masarykovy ZŠ Lanžhot vyhrál okresní přebor základní škol, když v podstatě v okrese Břeclav nemá vážnějšího soupeře. Hráčky U10 a U11 si díky spolupráci se ZŠ budou moci prodloužit sezónu v soutěži Jr. NBA, kdy je čekají tři kvalifikační utkání v boji o postup do základní skupiny.

Ženy

Do play-off vstupovaly ženy z druhého místa v základní skupině a ve čtvrtfinále po dvou výhrách 56:51 a 54:47 vyřadily

BK Vyškov. V semifinále pak narazily na družstvo KP Brno D posílené do vyřazovacích bojů o prvoligové hráčky a extraligové dorostenky. Těsné prohry v Brně o jeden bod 61:62 a doma 75:81 nasměrovaly Lanžhot do boje o 3. místo. Tam čekal FASTAV Zlín, který doma v prvním zápase vyhrál 48:47. Odveta v Lanžhotě však byla před skvělou diváckou kulisou od počátku zápasu v režii domácích hráček. Po výhře 64:38 naše ženy získaly za KP Brno a BC Vysočina Jihlava krásné 3. místo. A došlo i na medaile, když činovnický ČBF nečekaně zastoupily holky z přípravek s fidorkami, čímž udělaly za úspěšnou sezónou sladkou tečku.

Rádi bychom touto cestou poděkovali za podporu Městu Lanžhot, Masarykově ZŠ, sponzorům a v neposlední řadě všem fanouškům a rodičům našich minižaček. Bez vás by to nešlo.

Ministerstvo životního prostředí částečně vyhovělo námítkám města Lanžhot

Stanislav Koukal, Agentura ochrany přírody

Dne 24. 8. 2023 oznámilo Ministerstvo životního prostředí (MŽP) záměr vyhlášení CHKO Soutok. Záměr obsahuje kromě vymezení území a bližších ochranných podmínek podrobné zdůvodnění potřeby ochrany unikátní krajiny na soutoku řek Moravy a Dyje formou CHKO (viz www.nature.soutok.cz). Do 22. listopadu 2023 měli možnost obce a vlastníci pozemků uplatnit k záměru vyhlášení připomínky. Město Lanžhot tak učinilo dne 20. 11. 2023 a MŽP dopisem všem účastníkům dne 18. 12. 2023 oznámilo, že bylo zahájeno řízení o vypořádání námitek města a dne 16. 5. 2024 vydalo rozhodnutí, ve kterém některým námítkám vyhovělo.

Předně proběhla částečná úprava vedení hranic CHKO, které jsou vedeny po hra-

nicích evropsky významné lokality Soutok (EVL). Souběžně s projednáváním CHKO Soutok se na základě iniciativy města Lanžhot a dalších obcí rozeběhl zároveň proces úpravy hranic EVL. Právě zahájení vyhlásování CHKO úpravu vedení hranic EVL umožňuje.

V oznámeném záměru tak byla hranice CHKO vedena podél toku Svodnice po současné hranici evropsky významné lokality (EVL). Po vyhodnocení byla hranice CHKO upravena tak, že je vedena okrajem lesa a z CHKO Soutok se tak vyjímají plochy, jejichž současná biologická hodnota je nízká, zároveň je navrženo stejným způsobem v této části zmenšit EVL (obr. 1). Z podobného důvodu byly vyjmuty z CHKO tábořiště na pravém

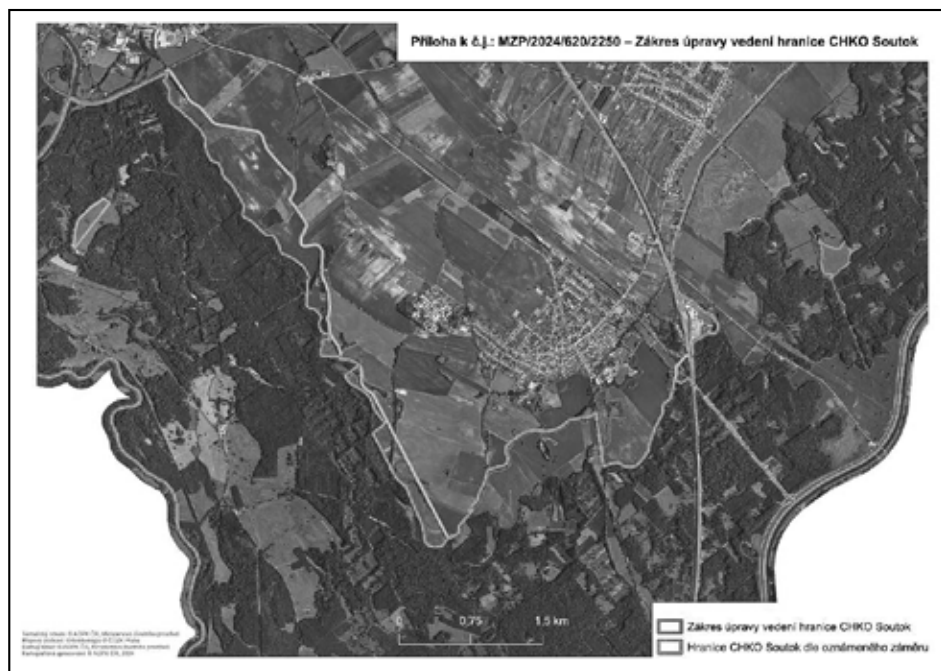
břehu Svodnice a sportoviště Na Plésce, zatímco ostatní tábořiště (např. skautské a trampské tábořiště v oblasti Křenová a Lesní štrovna) budou výslovně uvedena v koncepčních dokumentech CHKO a jejich činnost bude nadále probíhat, obdobně jako činnost podobných tábořišť v existujících CHKO. Další navrhované změny hranice nemohly být akceptovány, protože by mimo CHKO zůstaly části EVL s biologicky hodnotnými plochami s předměty ochrany EVL i CHKO. Na jednání zástupců města a AOPK ČR 26. 10. 2023 bylo nové vedení hranic EVL souhlasně projednáno.

Současně ministerstvo ve vypořádání námitek konstatovalo, že CHKO nijak neomezuje jízdu po místních komunikacích a silnicích, ani jízdu a setrvání mimo

komunikace vozidel potřebných pro lesní a zemědělské činnosti včetně včelaření. Dále uvádí, že vyhlášení CHKO nijak neohrožuje zachování nebo výsadbu nektarodárných stromů.

Podrobně bylo vysvětleno, že pokud by došlo ke ztížení zemědělského či lesního hospodaření nebo hospodaření vlastníka rybníku s chovem ryb z důvodu ochrany přírody, má vlastník nárok na finanční kompenzaci vzniklé újmy.

Jedním z požadavků města bylo zřízení rady CHKO obdobným způsobem jako jsou rady národních parků. Na březnovém jednání v Lanžhotě ministr životního prostředí P. Hladík vysvětlil rozdíl mezi CHKO a národním parkem – zatímco správa národního parku hospodaří ve státních lesích a je tak významným

zaměstnavatelem v regionu, na území CHKO na státních pozemcích nadále hospodaří LČR jako dosud. AOPK ČR však v případě zájmu samospráv v CHKO zřizuje poradní orgán, kde jsou diskutovány rozvojové projekty a odborné poznatky v území. Jde o platformu umožňující pravidelnou výměnu informací mezi ochranou přírody, samosprávou, významnými hospodáři a aktéry regionálního rozvoje a vědeckými institucemi.

Město Lanžhot požadovalo umístění sídla správy CHKO v Lanžhotě. Po vyhodnocení došlých návrhů i od dalších obcí rozhodl ministr o umístění správy CHKO Soutok v Lanžhotu.

Rádi bychom ocenili zájem vedení města Lanžhot o diskusi k záměru vyhlášení CHKO po celou dobu předjednávání návrhu i vlastního projednávání. Vedení města v čele se starostou bylo v rámci předjed-

návání návrhu na vyhlášení CHKO velmi aktivní. Na radnici se uskutečnilo několik jednání AOPK ČR s vedením města. Město uspořádalo setkání postupně se dvěma ministry životního prostředí, hejtmanem, poslanci a senátory, veřejné projednání záměru ve společenském centru, projednání v komisi životního prostředí, zprostředkovalo jednání s místními partnery. Zástupci města se účastnili výjezdu do CHKO Litovelského Pomoraví i diskuse se starosty v CHKO Český les uspořádané ve spolupráci s krajským úřadem. Věříme, že v případě vyhlášení CHKO bude tato intenzivní spolupráce pokračovat a bude možno rozvíjet společné projekty, o kterých jsme v rámci jednání diskutovali, jako je obnova vodního režimu, realizace projektů návštěvnické infrastruktury, zlepšování rekreačních funkcí krajiny atd.

Diskuse se senátory

Jiří Netík

Jmenuji se Jiří Netík, 40 let jsem pracoval v lesích pod Lanžhotem v různých funkcích. Posledních 13 let jsem zastával funkci vedoucího polesí Soutok. Historie tohoto území je mým koníčkem.

Když slyším označení tohoto území Moravská Amazonie, tak mně vstávají vlasy na hlavě. Kdyby ne LČR, s. p., tak by to byla Moravská step nebo Sahara. Bylo obnoveno 50 km kanálů, vybudováno 27 příčných objektů a 35 propustí v hodnotě 80 mil. Kč. V roce 1994 se začalo s umělým povodňováním.

Téměř v desetiletých periodách vznikají tlaky na nejdříve rozšíření CHKO Pálava, pak na vznik CHKO Soutok, a dokonce i vznik NP Soutok. Celý region byl vždy proti vzniku CHKO, včetně města Břeclavi. Teď nové vedení města Břeclav s místostarostou Jakubem Matuškou, synem bývalého ředitele CHKO Pálava Jiřího Matušky, vyrazilo do boje za vznik CHKO Soutok. Uražená ješitnost! Boj je to, ale nečestný. Město Břeclav svolalo zástupce obcí i těch, kterých se to netýkalo (Mor. Žižkov a Velké Bílovice), na jednání o CHKO Soutok. Samozřejmě bez účasti LČR, s. p. O nás, bez nás, jak

v Mnichově v roce 1938. Když byla prezentace hospodaření na polesí Soutok, tak pozvánku LČR, s. p. nechalo na městě Břeclav, které pozvalo jen pár starostů, a to bez těch, kterých se to i týkalo (obec Hrušky). Starosta Břeclavi Svatopluk Pěček se divil, že na prezentaci účasti se přihlásila i starostka Hrušek (kterou jsem se souhlasem ředitele LZ Židlochovice pozval já). Co udělalo současné vedení města Břeclav pro Soutok? Prd! Zato minulé vedení města Břeclav přispělo na vybudování nové cesty od záměčku Pohansko po oborní plot a na povrch cesty pro inlinisty povrchem Larisil od Gumotexu po záměček Pohansko. Vytvořilo naučnou stezku dle návrhu Dr. Dvořáka z břec-lavského muzea. Tuto naučnou stezku rekonstruoval LZ Židlochovice a v plné finanční hodnotě ji obnovil v roce 2021. Místostarosta města Břeclavi Jaroslav

Válka zajistil odvodnění podjezdu pod železniční tratí, aby se turisté mohli dostat na záměček Pohansko. Spolupráce se státní správou byla na vysoké úrovni. Dnes se to říci nedá.

Myslel jsem, že vznik CHKO Soutok je z důvodu ochrany přírody v tomto území, ale v měsíčníku Břeclavská radnice, jsem se dověděl, že je to z důvodu větší návštěvnosti tohoto území a následně zisku města Břeclav.

Dnešní hospodaření na polesí Soutok podle not AOPK vrátilo lesnické hospodaření o 50 let zpátky a vede ke zkáze tohoto cenného území. Bez souhlasu AOPK si soutocký lesník ani neprdne! Schvalují LHP (lesní hospodářský plán na 10 let). Toto území vzniklo dvousetletým hospodařením lesníků. Je cenné

zastoupením téměř 50 % dubu letního. Místo, aby se ještě zvyšovalo, na doporučení ČIŽP v roce 1994 (na 70 %), tak na úkor javoru babyky klesá. Přispělo k tomu i houbové onemocnění chalara na jasanových porostech. Po větrné smršti v roce 2021 spadly oslabené jasaný (víc jak 10 tis. m³). Na nařízení AOPK toto dříví muselo zůstat bez zpracování ležet. Tím pádem se namnožil lýkohub jasanový (*hylesinus fraxini*), který dal poslední záraz jasanu. Občané Lanžhota, Kostic, Tvrdonic, Týnce, Moravské Nové Vsi a Mikulčic se mohou pomalu rozloučit s nádhernou scénérií podzimního barevného lužního lesa. Prosvětlováním porostů kvůli broukům se v porostech zvýšila teplota a snížila vlhkost, což má za následek zabuření javorem babykou. Porosty dubu letního s koberci dymnivky duté a česneku medvědího jsou dnes naletěny babykou. Zmizel jasoň dymnivkový, skokan ostronosý, kuňka i ropucha. Pracovníci AOPK tvrdí, že brouci nepřelétí víc jak 300 m. Když jsem se zeptal ředitele AOPK Františka Pelce, co budeme dělat s nepůvodním druhem tesaříkem alpským, tak mně řekl, že je to původní druh, že přiletěl z Bílých Karpat!? Při jedné akci břevlanského radního Filipa Šálka a Anežky Bartošové, kteří pořádali setkání v jednotlivých obcích regionu Podluží, řekl F. Šálek za účasti několika občanů Lanžhota a všech lesníků polesí Soutok, že management AOPK na Košárských loukách je špatný a že pracovníci AOPK nejsou odborníci. Management AOPK zničil Košárské louky po stránce botanické, a tím následně i entomologické. Když mně bývalý ministr ŽP Libor Ambrozek řekl v době, kdy byl ministrem ŽP, abych

ho zavezl na nádherné květnaté Košárské louky, tak jsem se jen pousmál. V jednom návrhu (v roce 2008) na vznik CHKO bylo navrženo sekat Košárské louky jednou za dva roky a nejlépe ručně. Toto seno pak prodávat do ZOO. Protože jsem psal oponenturu na tento návrh, tak jsem uvedl, že pracovníci AOPK by měli začít posilovat, pořídit si kosiska ze švédské oceli a že takové seno by nežral ani vůl, který to vymyslel. Učebnicovou ukázkou hospodaření AOPK je louka v NPR Cahnov-Soutok, která není od roku 2007 sekána. V depresi této louky byl největší výskyt skokana ostronosého (*rana arvalis*), až 1000 párů. Kde jsou dnes?

AOPK a jejich příznivci se ohánějí fotosnímky řídkého lesa z 50. let minulého století. Ano, byl to pastevní les na zadním Pohansku se soliterními duby. Následkem snížení hladiny spodní vody a činnosti tesaříka obrovského tyto duby pomalu mizí. Když v 90. letech minulého století Lesy ČR chtěly tyto duby obnovit, bylo jim to zakázáno, že by zalesňovaly louky. Po téměř vymizení těchto starodubů AOPK přistoupilo na jejich obnovu. V prvním projektu bylo vybudováno 51 oplůtků po 16 dubech v každém a sedm individuálek. V dalším projektu bylo vysazeno do individuálních ochran 38 dubů. V rámci kompenzačních opatření břevlanského obchvatu bylo vybudováno dalších 12 oplůtků. Kdyby ochraňovali tomu nebránili, už tam mohly být 30leté duby.

Lužní lesy rostou na vodě, proto prioritou je vybudování jezu na řece Dyji. Revitalizační opatření v rámci tohoto projektu jsem navrhl ve spolupráci s pra-

covníky AV a soutockými lesníky. Spolupráce s AV je na nejvyšší úrovni. Byly vybudovány dvě meteovize. Spolupráce na nejvyšší úrovni je taky s Mendelovou univerzitou a ČSOP. Ota Pražák provedl repatriaci leknínu bílého a řezanu pilolistého. Téměř 2000 ptačích budek v lesích Břeclavska je výsledkem spolupráce s Františkem Krausem.

Vrátím se ještě k té návštěvnosti turistů. Byl jsem upozorněn na novinový článek, v němž se uvádí, že vlastní soutok řek je zanešvařen lidskými výkaly a aby se turisté jezdili dívat na soutok z rakouské strany. Kdo tam ty výkaly asi zanechal?! LČR, aby zpříjemnily cestu turistům na soutok, opravily komunikaci podél oborního plotu a vybudovaly několik odpočívadel s posezením. Několik takových posezení zajistil i Krajský úřad Ji-

homoravského kraje. Když lesníci chtěli vybudovat ptačí pozorovatelnu, na kterou už byl vypracován projekt, tak ornitologové z Prahy to zamítli.

Závěr: Lesnická profese je nejjobsáhlejší biologickou profesí oproti úzké specializaci jednotlivých přírodovědců. Když něco pokazí zemědělec, tak se to napraví už příští rok, ale chyba lesníka se napraví až po více jak sto letech. Každý neuvážený zásah do přírody ve prospěch jednoho druhu či jedné odbornosti se vymstí a vede ke zkáze celého ekosystému, jakým je příroda v Dyjsko-moravském trojúhelníku.

Toto dílo lesníci vybudovali. Uchování pro další generace a stav v jakém setrvá, to už bude na CHKO, protože degradace těchto lesů už nastala.

CHKO Soutok - Chcete hledat pravdu? Můžeme vám jí i namalovat

Marek Blažej

Dne 20. 5. 2024 se na popud iniciátorů Petice proti CHKO uskutečnilo výjezdní zasedání senátorů, kteří chtěli posoudit oprávněnost petice přímo na místě. Během dvouhodinové prohlídky lesa především v oboře Soutok se mohli na vlastní oči přesvědčit, jestli se les drancuje nebo jestli v něm lesníci hospodaří zodpovědně. Po návratu z lesa se všichni delegáti jednomyslně shodli na tom, že les je tady krásný a je o něj řádně pečováno. Poté následovalo jednání v sále Společenského domu, kam

si senátoři sami pozvali vybrané hosty z řad státních úředníků, zástupců LČR, místních podnikatelů, starostů, zemědělců, zájmových spolků, vědeckých pracovníků, ochranářů, podporovatelů CHKO i zástupců veřejnosti. Cíl senátorů byl jasný – potvrdit slova ministra životního prostředí Hladíka, že tady panuje „úžasná shoda“ na nezbytnosti vyhlášení CHKO nebo potvrdit oprávněnost Petice proti CHKO, která deklaruje, že zde nebylo dosaženo většinové shody pro vyhlášení CHKO. Obě stra-

foto Kateřina Paulíková

ny – příznivci i odpůrci CHKO – měly vyhrazený stejný prostor pro diskusi a prezentaci svých názorů, obě strany měly dostatečnou dobu se na jednání připravit a na toto veřejné jednání pozvat i své příznivce z řad místních občanů. A výsledek jednání? Jsem rád, že se mi potvrdilo mé očekávání a naprostá většina přítomných z řad diskutujících i posluchačů dala jednoznačně najevo nesouhlas se zřízením CHKO na našem území. Z druhé strany jsem smutný z toho, že i po čtyřech hodinách jednání a argumentů se názor státních úředníků z AOPK a MŽP nikam neposunul a stále si tvrdili to své „tak je to správné, tak to má být“. Naopak senátoři už tak jednotní v názorech nebyli. Polovina z nich ve svých příspěvcích hovořila o zbytečnosti zřizovat zde CHKO z důvodu nepotřebnosti a také z důvodů nesmyslné vyná-

kládaných nákladů na zřízení a provoz správy CHKO. Už jejich současný postoj k oprávněnosti naší petice je zřejmý. A já očekávám, že i zbytek senátorů, kteří do Lanžhota přijeli hledat pravdu, se nakonec přikloní na stranu všech, kteří podepsali petici proti CHKO, na stranu místních samospráv, které se maximálně snaží zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby svých občanů i na stranu vlastníků pozemků, kterým chce stát protiústavně omezovat vlastnická práva. Po tomto jednání by se měly Senátní výbory usnést na dalším postupu. A my teď můžeme jen pevně doufat, že senátoři budou zodpovědně rozhodovat na základě zjištěných faktů, a ne na základě malůvek ochranářů, jak tady vy-
padala příroda v době ledové.

CHKO Soutok - Kolík nás to bude stát?

Andrej Hanzlík, člen petičního výbor

„Proti návrhu na vyhlášení CHKO Soutok“

Úvodem chci říct, nejsem žádný odborník na ochranu přírody. Nevlastním pozemek v zamýšlené CHKO oblasti a nemám žádný ekonomický nebo jiný „prospěchářský důvod“ protestovat proti.

Do této aktivity jsem se dostal po přečtení prvotních informací ke snaze Ministerstva životního prostředí a Agentury ochrany přírody vyhlásit CHKO nebo NP na území v okolí našich domovů. Zaslechl jsem pár prvních nesouhlasných názorů vůči vyhlášení, a tak mě to začalo zajímat. Hodně jsem četl, vyměňoval si názory s jinými, absolvoval diskuse s AOPK a poslouchal lidi a jejich názory a vícekrát si projel oblast Soutoku.

Vnímám aktivitu celého petičního výboru v kontextu, že cílem je smysluplně chránit přírodu kolem nás za „rozumné náklady ze státního rozpočtu“ s možností „normálního života“ nás občanů. Tím mím neplytvání státních a dotačních prostředků a nevytvoření turistického pekla v okolních obcích.

Dnes jsme si již vědomi, že problematika nesystémového a experimentálního způsobu ochrany přírody se netýká pouze našeho regionu jihovýchodního cípu Moravy, ale celé naší republiky. Naši petici vyjádřily obrovskou podporu samosprávy z dalších oblastí – Křivoklátsko, Krušnohorský, České Švýcarsko, Šumava, Podyjí a další. Naše podpora je vzájemná a začíná se transformovat do celorepublikového nesouhlasného postoje.

Pak jsem zaznamenal, že státní správa se neštítí „uplácet“ obce a nabízí jim za

souhlas s vyhlášením CHKO nebo NP dotační podpory (viz obce na Křivoklátsku). Nebo slíbí vybudování domu přírody a správu CHKO všude, kde se objeví zástupci AOPK (Lanžhot, Břeclav, Mikulčice atd.). Je to pro mne signál, že něco za tou enormní snahou musí být a není to bohulibý záměr ochrany přírody. Ano jsou za tím peníze.

Asi ani teď není ochrana hospodářského lesa na Soutoku ideální, to platí vždy, že je co zlepšovat. **Ale tak, jak to provádí AOPK na celém území ČR, mě osobně přesvědčuje, že to není správná cesta. Těch příkladů je mnoho např. České Švýcarsko a experimenty a nekonání ze strany státu při požáru.** Honosné vily postavené v CHKO Křivoklátsko bez oficiálního souhlasu AOPK a stavebního povolení. I u nás na Soutoku se už i dnes najdou „krásné“ příklady neúspěšných pokusů kancelářských ochranářů z AOPK. Víte například, že v Národní přírodní rezervaci Ranšpurk, kde informační cedule u plotu hrdě hlásí, že celá oblast je více než 80 let ponechána bez zásahů, pracovníci AOPK záměrně zasahují a ničí zde dřeviny, které pro ně nejsou žádoucí?

Ministerstvo se netajilo s informací, že CHKO Soutok je jenom první krok, v plánu je přejít na NP.

Faktem je, že obce na území CHKO Křivoklátsko (27 obcí), na území Národního parku Šumava (20 obcí), na území Národního parku České Švýcarsko (6 obcí) obcí na území Národního parku Podyjí (9 obcí) mají negativní zkušenosti se státní správou ochrany přírody, začínají se sjed-

nocovat a společně bojovat proti aroganci státní moci.

K lokalitě Soutok najdete na stránkách MŽP a AOPK různé informace a také socioekonomickou studii ze září 2021, kde se dočtete o nákladech:

Zřízení Domu přírody za 60 mil. Kč nabízí AOPK jako dárek k CHKO. Ale v drtivé většině CHKO a NP v ČR už neřeší další financování provozu, o to se musí postarat místní obce. Nezmiňuje se ale o sídle CHKO, co je další investice (možná za dalších 60 mil. Kč).

Správa CHKO má být zabezpečena 10-14 lidmi, což je 6.140.000,- až 8.596.000 Kč ročně. Režijní náklady, náklady na vozidla, vybavení vůbec neuvádí.

Tyto náklady jsou bez investičních záměrů v oblasti a bez dotačních titulů, které určitě budou realizovány.

Mimo výše uvedené sumy a argumenty, dnes je rok 2024 a není k dispozici žádná

aktualizace ani doplnění chybějících položek. Nedopadneme jako například CHKO Křivoklátsko, které je momentálně v procesu vyhlášení národního parku? Zde bylo v roce 2023 plánováno 60 zaměstnanců a roční provoz 50 mil. Kč a o rok později už byl plán aktualizován na 112 zaměstnanců a provoz na 292 mil. Kč.

Celkově se bavíme v řádech stovek milionů ročně. Kdo je zodpovědný za tak extrémní nárůst nákladů a kdo je schvaluje? V soukromém sektoru je takhle situace nepředstavitelná! U státního úředníka se toto akceptuje?

Jsem osobně přesvědčen, že vynaložené investice na zamýšlenou ochranu prostřednictvím institutu CHKO nepřinesou kýžený efekt. Naopak mohou budoucím generacím namísto zlepšeného životního prostředí předat pouze zničenou přírodu a dluhy z nehospodárně vyčerpaných financí.

Chceme zde CHKO?

Tomáš Bača

Dobrý den, přátelé, jsem rád, že se zde mohu vyjádřit proti zřízení CHKO Soutok.

Z počátku se mi jevila myšlenka vyhlášení CHKO Soutok jako dobrý plán na ochranu našeho lužního lesa, ale jen do chvíle, kdy jsem nahlédl pod pomyslnou pokličku AOPK. Jakožto vystudovaný lesník, i když tuto práci nedělám, jsem byl doslova zděšen ze setkání s pracovníky této agentury, kteří nám zřízení CHKO Soutok začali „prodávat“ jako podomní prodejci. Vše bylo podle nich nejlepší a té nejvyšší kvality a pokud by nedošlo k vyhlášení CHKO Soutok, tak

prakticky u nás přijdeme o les, protože momentálně se zde hospodářství velice špatně (podílejí se na tvorbě LHP už po druhé).

AOPK tvrdí, že zde proběhlo přes tři sta jednání, a na všech prý došlo, teda podle nich, k jednoznačné shodě a nic nenasvědčuje tomu, že by byl někdo proti vyhlášení. Nebrali a neberou vůbec v potaz, že pár křiklounů z Lanžhota došlo s peticí, že jsou tam právě lidé proti této formě ochrany, kdy za státní peníze pod jménem agentury, se nesmyslně budují rychle nové NP a CHKO, a přitom ty stávající jsou defacto na pokraji

krachu nebo mrtvé. Až nám Brusel utáhne kohoutek s dotacemi, nebudou tady tyto instituce, štedře nyní dotované státem a EU, schopny dále fungovat. Co bude dál? Už vím, přestěhují si ten svůj cirkus tam, kde to ještě funguje, kde se hospodaří se ziskem, odvádí se daně a je tam krásná příroda, o kterou se starají zkušení a léty ostrílení lesníci. Je smutné, že naše lesy, naši krajiny, kterou po staletí modelují a ochraňují naši místní lesníci, chce pod svá ochrannářská křídla AOPK.

Jak už jsem zmínil mé zděšení z prvního setkání s AOPK, tak další jednání mě začala utvrzovat v tom, že je něco špatně. Jejich zájem o prosvětlení lesa, aniž by do něj dostali dostatek vody, jsem jim přirovnal k vertikutovanému trávniku, který pokud nezalehne, uschne. Ano, po několika letech se staví konečně manipulační objekt na řece Dyji, ale pořád se zapomíná na řeku Moravu. Mám velké obavy, že pokud by došlo k vyhlášení CHKO Soutok, nebylo by možné na

této řece realizovat projekty, jako například zprůtočnění slepých ramen. Chci zde zmínit, že v tichosti se pod Moravskou Novou Vsí na řece Moravě zrušil, sice už částečně nefunkční splav, který aspoň trošku řeku v těchto místech brzdil. Po odstranění došlo do týdne ke spadnutí hladin vod v okolí o víc jak půl metru a do měsíce začaly usychat první stromy. V blízkém okolí od této lokality se bere voda do vodovodu Podluží. Sám ministr Hladík to vše svedl na slovenskou stranu, která si vyžádala odstranění stavby na hraniční řece.

Strategie pracovníků AOPK by se dala popsat asi takto.

Jejich heslem je slibem nezarmoutíš, jejich revírem jsou města a vesnice, jejich tempo při slibování je fakt děsivé a nemají problém slibovat jednu věc na několika místech. Z více než tři sta deklarovaných schůzek, kde podle nich došlo ke shodě, neexistuje řádný zápis a tak, co slíbili nám, hned druhý den slibovali jinde. Jejich sliby určité u mnohých

foto Kateřina Paulíková

vyvolávají mamon zisku, vždyť které město či obec by nebraly postavení Domu přírody, a to minimálně za sedmdesát miliónů. Ono se to rozdává, když to vaši peněženku nebolí. To je ale velký omyl!

Přece ta peněženka je nás všech. A skutečnost, že hned druhý den, jakožto zkušený obchodníci, nabízejí tento Dům přírody o pár vesnic dále a dále ještě několikrát?!

Můj osobní dojem z toho všeho? Nevím proč, ale AOPK je nyní prezentována, že má patent na hospodaření a všichni do teď hospodařili špatně. Celé to vyhlásování NP nebo CHKO má hnusné a otrávené politické pozadí a jsem rád, že sic malou měrou, mohu přispět k tomu, aby se toto prostředí uzdravilo.

„Soutok“ jako nekončící spirála

Stanislav Lusk

Fenomén „Soutok“ po roce 1989, kdy skončily vodohospodářské úpravy jižní Moravy a oblast byla zpřístupněna odborníkům i řadovým občanům, až do současnosti (2024) se stal tématem, které postupně nabývalo na intenzitě. Není nutné opakovat historické i aktuální informace o problematice říční krajiny ležící v jakési vidlici dolních částí Dyje a Moravy nad jejich soutokem. Ve zpravodaji MěÚ Lanžhot v posledních 3-4 letech byla publikována řada příspěvků, kde zájemce najde dostatek poznatků k tématu soutoku. Je třeba připomenout, že podstatná část území je součástí Biosférické rezervace Dolní Morava, dále se tam nachází dvě Evropsky významné lokality systému Natura 2000 – v části pod Břeclaví „Soutok-Podluží CZ 0624119“ a nad Břeclaví „Niva-Dyje CZ 0624099“. Na území je rovněž ustanoveno cca 10 územních fragmentů se statutem „přírodní památka“ případně „přírodní rezervace“. Ještě lze uvést, že po roce 1990 do roku 2010 byly realizovány cílené zásahy případně pokusy o zmírnění negativních dopadů provedených úprav, kdy zejména elimi-

nace více méně pravidelných vodních záplav území měla největší devastací dopad. „Voda“ byla a stále je prioritní základní prvek pro existenci tamní říční krajiny a jejích jednotlivých složek. Po roce 2010 v podstatě ustaly pokusy o zlepšení situace a pasivně se vyčkávalo a registrovalo zhoršování. Nutno uvést, že významně k tomu přispěla ekonomizace hospodaření Lesů ČR.

O „vládu“ nad územím Soutoku již léta usiluje AOPK a v poslední době se jí dostalo příkazové podpory i ze strany vlády – konkrétně zejména ze strany ministra ŽP Petra Hladíka. Ten urychleně prosadil oprášení, resp. znovu vypracování návrhu na ustanovení CHKO Soutok, s jehož realizací bylo již započato. Je až s podivem, že dva rozhodující subjekty spravující podstatnou část území Soutoku jsou státní podniky – Lesy ČR a Povodí Moravy, a přesto musí vzniknout další státní organizační složka – Správa CHKO.

Představa, že nepříznivá situace v říční krajině dolních úseků Moravy a Dyje bude vyřešena zavedením, resp. překry-

tím systémem CHKO, v podstatě nena-
lezla širší jednoznačné podpory u tam-
ních obyvatel i řady tam působících
institucí. Místo aktivního řešení stávajících
problémů je pokračováno ze strany
„ochránců přírody“ – zejména pak ze
strany pracovníků AOPK v kritice a lze
řici doslova „dehonestaci“ jakýchkoli
pokusů o aktivní efektivní řešení nastu-
pujících nežádoucích změn v systému
tamní krajiny a jejích jednotlivých částí.

AOPK zastávající názor, že příroda si
sama pomůže, nám v minulosti názorně
předvedla jak resp. kam takovýto přístup
vede při jejich „péči“ o chráněné útvary.
Pro příklad si uveďme přírodní památku
„Květné jezero“, které bylo doslova zane-
seno bahnem a jedině jeho odtěžení a cí-
lený přívod vody soukromým subjektem
vedl k obnově. Obdobně dopadla ná-
rodní přírodní památka „Pastvisko“, kde
opět obdobný zásah tentokrát ze strany
Biosférické rezervace Dolní Morava vedl
k obnově zaniklého subjektu. V národ-
ní přírodní památce „Cáhnov-Soutok“,

spadající rovněž do správy AOPK, došlo
v podstatě k devastaci původní struktu-
ry a zániku trvalého mokřadu, kde žily
dva kriticky ohrožené druhy ryb (pískoř
pruhovaný a karas obecný). Cílený zá-
sah a péče by umožnil zachování původ-
ního stavu.

Názory občanů žijících v blízkosti či
přímo na území (cca 120 km²), které
bude součástí vznikající CHKO Soutok,
jsou převážně buď odmítavé, anebo vel-
mi rozpačité. Proto je ze strany vládních
institucí a AOPK vyvíjen nátlak na vy-
jádření podpory dotyčného projektu. Je
otázkou, jaký je podíl místních občanů
na podpůrné petici občanů „Zachraňme
Soutok“. Lze vidět souhlasná stanoviska
sídelních úřadů, dokonce se aktuálně
objevilo na stránkách Ekolistu podpůr-
né souhlasné stanovisko vedení několika
odborných společností.

Co uvést na závěr této krátké nesou-
stavné poznámky – je to řada otazníků
souvisejících s funkcí vedení a složek
institutu „CHKO“. V podstatě nejsou

foto Ondřej Topolanský

veřejnosti známé praktiky řady existujících CHKO na území České republiky – případné problémy a negativy jsou vždy urychleně překryty. Ekosystém, resp. ekosystémy říční krajiny soutoku Moravy a Dyje jsou výsledkem aktivit člověka v průběhu desítek a desítek let. Jejich

trvalé uchování je možné jedině koordinovanými průběžnými zásahy cíleně směřovanými především ze strany dominantních organizací – Lesů ČR, s. p., Povodí Moravy, s. p. a nyní k nim přistupují složky CHKO Soutok. A tak nezbyvá než čekat. Ale příliš nadějí na včasné řešení autor neočekává!

Nedokonalost

*Anežka Bartošová,
iniciátorka výzvy Zachraňme Soutok*

Ano, i ochrana přírody je lidský nástroj se všemi svými pluses a mínusy. Vykonává ji ji totiž lidé, kteří nejsou dokonalí a i oni, jako každý z nás, dělají chyby. Pravděpodobně někteří lidé, kteří čtou tento zpravodaj, potřebují slyšet: „Omlouvám se jménem ochrany přírody za tuto nedokonalost. Za to, že z pohledu některých z vás,

dělá ochrana přírody chyby, které se neodpouští.“ Kdo si myslí a je přesvědčen, že on chyby nedělá a nikdy neudělal, ať stále pokračuje v napadání, vytýkání, nepodloženém tvrzení co je (z jeho pohledu) špatné, v šíření lží a strachu. Potom ale uniká podstata a to je příroda a lužní krajina, o kterou nám jde.

inzerce

Mobilní pedikúra Eva

Krásné a zdravé nohy v pohodlí Vašeho domova

- léčebná pedikúra (vhodná pro diabetiky)
- relaxační pedikúra
- lakování
- masáž

Cena:
Pedikúra 450,--Kč
Lakování 50,--Kč
Do 20 km dojezd zdarma

Od 20 km cena 80,--Kč (v případě 2 a více klientů na jednom místě se doprava neúčtuje)

**Eva Florusová - tel. 606 568 404 (i WhatsApp)
Messenger: Eva Florusová - Martinková**

Pro diabetiky je možno uplatnit ošetření přístrojovou pedikúrou na zdravotní pojišťovně.

inzerce

Financování bydlení

KOUPĚ ■ VÝSTAVBA ■ REKONSTRUKCE

Refinancování

HYPOTÉKY ■ ÚVĚRY ■ PŮJČKY

Realitní služby

PRODEJ ■ PRONÁJEM ■ ODHADY

S čím Vám
můžeme
pomoci?

Igor Kahánek

☎ 608 776 618

UveroveCentrum.cz

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 1100 ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petřlová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, V. Tučková,
J. Malá, L. Topolanská

Vyhrazujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: červen 2024
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 11687

Uzávěrka zpravodaje 3/2024 – 12. 8. 2024

Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Férová snídane

foto Kateřina Paulíková

Běh městem - memoriál Františka Bartoše *foto Kateřina Paulíková*

